

PRISM RESEARCH

Transparency International

ISPITIVANJE JAVNOG MNIJENJA
-ČETVRTI VAL-
(Decembar, 2009. godine)

SADRŽAJ

2

- 1 Opis metodologije
- 2 Struktura uzorka
- 3 Glavni nalazi
- 4 Detaljna analiza

Prism Research

za TI

Decembar 2009.

1

Opis metodologije

OPIS METODOLOGIJE

4

Osnovni podaci o istraživanju

<i>Vrijeme istraživanja</i>	Decembar 2009. godine
<i>Metoda prikupljanja podataka</i>	Face to face intervjui u domaćinstvima ispitanika
<i>Instrumenti</i>	Prizma istraživanja je razvio Upitnik u bliskoj saradnji sa Klijentom
<i>Veličina uzorka</i>	N=1 050 ispitanika, maksimalna greška uzorka +/- 3,2%
<i>Metoda izbora domaćinstva</i>	Metoda slučajnog kretanja u 210 slučajno odabranih tačaka širom BiH
<i>Metoda izbora ispitanika</i>	Tehnika zadnjeg rođendana (osoba u domaćinstvu koja je zadnja imala rođendan, a starija je od 18 godina)
<i>Reprezentativnost</i>	Reprezentativan uzorak za cijelu BiH, oba entiteta

Prism Research

za TI

Decembar 2009.

2

Struktura uzorka

STRUKTURA UZORKA

6

Geografske karakteristike uzorka

		N	%
Entitet	FBIH	612	58,3
	RS	416	39,6
	Distrikt Brčko	22	2,1
Područje	Bošnjačko većinsko područje	476	45,4
	Hrvatsko većinsko područje	135	12,9
	Srpsko većinsko područje	416	39,6
	Distrikt Brčko	22	2,1
Tip naselja	Grad	450	42,9
	Selo	600	57,1

STRUKTURA UZORKA

7

Socio-demografske karakteristike uzorka

		N	%
<i>Spol</i>	Muški	514	49,0
	Ženski	536	51,0
<i>Godine starosti</i>	18-35 godina	382	36,4
	36-50 godina	278	26,5
	51 godina i više	388	37,0
	Ne zna/Ne želi odgovoriti	1	0,1
<i>Nacionalnost</i>	Bošnjačka	497	47,3
	Srpska	376	35,8
	Hrvatska	135	12,8
	Neka druga	6	0,6
	Ne želi odgovoriti	36	3,4

STRUKTURA UZORKA

8

Socio-demografske karakteristike uzorka

		N	%
Obrazovanje	Bez osnovne škole ili nezavršena osnovna škola	81	7,7
	Završena osnovna škola	200	19,1
	Srednja škola/gimnazija	578	55,0
	Viša škola	123	11,7
	Fakultet	63	6,0
	Magisterij	3	0,3
	Ne zna/Ne želi odgovoriti	3	0,3
Radni status	Zaposleni	384	36,6
	Nezaposleni	653	62,2
	Bez odgovora/Odbijanje	13	1,2

STRUKTURA UZORKA

9

Socio-demografske karakteristike uzorka

	N	%	
<i>Prosječna mjesečna primanja domaćinstva</i>	Do 100 KM	63	6,0
	101 - 300 KM	146	13,9
	301 - 500 KM	240	22,9
	501 - 700 KM	152	14,5
	701 - 900 KM	120	11,4
	901 - 1 100 KM	101	9,6
	1 101 - 1 500 KM	50	4,8
	1 501 - 2 000 KM	17	1,6
	2 001 - 3 000 KM	7	0,6
	Preko 3 000 KM	3	0,3
	Ne želi odgovoriti	151	14,3

Glavni nalazi

GLAVNI NALAZI

11

- Kao i u prethodnim valovima, i sada najveći dio ispitanika – polovina njih (50,7%) smatra da je najozbiljniji problem sa kojim se bh. društvo danas suočava **nezaposlenost**. **Korupcija** je i dalje na drugom mjestu - nju kao najozbiljniji problem navodi trećina ispitanika (34,9%). Međutim, u ovom valu kriminal je rangiran kao problem koji je u bh. društvu danas po ozbiljnosti na petom mjestu - sada su siromaštvo/nizak standard i politička nestabilnost percipirani kao ozbiljniji problemi od njega. Pri tome, ispitanici bošnjačke nacionalnosti češće od drugih smatraju da je korupcija najozbiljniji problem u današnjem bh. društvu, dok ispitanici srpske nacionalnosti češće od ostalih smatraju da je to siromaštvo/nizak standard.
- Kao i u prva dva vala, ispitanici i sada smatraju da je korupcija najprisutnija u **procesu privatizacije** i u **političkim strankama**, dok je **Kantonalna uprava** (po mišljenju ispitanika iz FBiH koji su jedini pitani da procjene prisutnost korupcije u ovoj društvenoj oblasti) na trećem mjestu. SIPA je i dalje oblast za koju ispitanici procjenjuju da je u njoj korupcija prisutna u najmanjoj mjeri. Za razliku od Bošnjaka i Srba koji smatraju da je korupcija najprisutnija u procesu privatizacije, Hrvati i dalje procjenjuju da je prisutnija u političkim strankama, i u nizu institucija (Predsjedništvu BiH, Vijeću ministara BiH, Vladi DB, Narodnoj skupštini RS, Vladi RS) te tek na šesto mjesto pozicioniraju proces privatizacije.
- Ispitanici su sada bili spremniji iznijeti svoje mišljenje o tome koja od navedenih stranaka je najkorumpiranija – dok u prošlom valu najveći dio nije znao/želio odgovoriti na ovo pitanje (50,1%), sada je to slučaj sa četvrtinom njih (26,9%). A opet su Bošnjaci češće nego Srbi (i Hrvati) smatrali da je **SNSD najkorumpiranija stranka**. Na drugom je mjestu, po mišljenju svih ispitanika, **Stranka za BiH**, a slijede SDA (za koju Bošnjaci nešto češće od ostalih smatraju da je najkorumpiranija), HDZ (za koju Hrvati nešto češće od ostalih smatraju da je najkorumpiranija) i SDS (za koju Srbi nešto češće od ostalih smatraju da je najkorumpiranija stranka).

GLAVNI NALAZI

12

- Sada je, nakon što je u prošlom valu došlo do prestanka rasta procjene prisutnosti korupcije u pojedinim oblastima javnih nabavki, na svim stavkama (osim u oblasti javnih radova/ obnavljanja infrastrukture) prisutno blago smanjenje njenog prisustva. Kao i u ranijim valovima Srbi, u odnosu na Hrvate i Bošnjake, smatraju da je korupcija manje raširena u poslovima javnih nabavki u svim navedenim oblastima.
- I sada, kao i u prvom i trećem valu istraživanja najveći broj ispitanika (nešto više od trećine) navodi da je njihova procjena o raširenosti korupcije u BiH **prvenstveno zasnovana na informacijama koje pružaju novine i drugi mediji**. Na osnovu analize podataka po nacionalnosti ispitanika vidi se da Hrvati značajno češće od ostalih ispitanika navode da svoju procjenu o raširenosti korupcije u BiH zasnivaju na ličnom iskustvu (26,2%), a Srbi na osnovu činjenice da je životni standard javnih službenika daleko viši od njihovih plata (27,4%).
- Najveći dio ispitanika, skoro polovina njih (48%) nije znao ili želio navesti koji je, po njihovom mišljenju najefikasniji način putem kojeg bi se građani trebali boriti protiv korupcije, i to su najčešće ispitanici hrvatske nacionalnosti (85,5% naprema 49,9% Bošnjaka i 41,1% Srba). Ostali najčešće smatraju da je **prijavlivanje slučajeva korupcije tj. saradnja građana sa policijom/Krimolovcima** najefikasnije (16,4%).
- Ispitanici najčešće **donekle vjeruju u rad SIPE**. Najviše povjerenja u njen rad imaju Bošnjaci, a najmanje Hrvati.
- Uspješnost **rada tužilaštva u procesuiranju korupcije pozitivnije se ocjenjuje nego rad sudova po pitanju tužbi zbog korupcije**, ali i njega veći dio ispitanika (67,6%) “negativno” ocjenjuje – smatra da nije baš uspješan ili da uopšte nije uspješan.

GLAVNI NALAZI

13

- **Efikasnost Antikorupcijskog tima OHR-a uglavnom se nisko ocjenjuje**—nešto više od dvije trećine ispitanika (68,8%) smatra da on nije baš uspješan ili da nije uopšte uspješan. A skoro svi preostali smatraju da je donekle uspješan, dok su oni koji misle da je jako uspješan vrlo rijetki (2,3%). Bošnjaci i Hrvati imaju povoljnije mišljenje o efikasnosti Antikorupcijskog tima OHR-a od ispitanika srpske nacionalnosti.
- Mada trećina ispitanika (34,8%) procjenjuje da **privatni sektor** uopšte ne utiče na prisustvo korupcije u društvu, preostali češće ističu da je njegova uloga po ovom pitanju negativna – 40,2% smatra da on **doprinosi povećanju korupcije** u BiH. Što je u skladu sa preovlađujućim mišljenjem da poduzetnici podmićuju djelatnike javne uprave (66%). Ovaj stav je prisutniji kod ispitanika bošnjačke i srpske nego kod ispitanika hrvatske nacionalnosti.
- **Rad zakonodavne vlasti u donošenju antikorupcijskih zakona**, kao i **rad izvršne vlasti u borbi protiv korupcije** najčešće se vidi kao **neuspješan**. Pri tome ispitanici srpske nacionalnosti ovaj rad nešto povoljnije ocjenjuju, a smatraju da je Narodna skupština RS po ovom pitanju efikasnija od Parlamentarne skupštine BiH i Parlamenta FBiH, kao i Vlada RS od Vijeća ministara i Vlade FBiH.
- Ispitanici koji su podnosili određene **zahtjeve lokalnim organima uprave u prosjeku su čekali dva i po mjeseca** (78 dana) na njihovo rješavanje. Međutim, raspon rezultata je vrlo veliki što govori o neujednačenosti brzine rješavanja pojedinih zahtjeva – bilo je ispitanika koji su rješenje dobili isti dan, ali i onih koji su na njega čekali više od dvije godine. Inače, oko trećine ispitanika (39%) smatra da postupci pred lokalnim organima uprave općenito traju predugo tj. izlaze iz rokova utvrđenih zakonom. Najlošije mišljenje o efikasnosti ovih organa imaju ispitanici srpske nacionalnosti, a najbolje ispitanici hrvatske nacionalnosti (kod kojih je i prosječno vrijeme čekanja na rješenje zahtjeva najkraće).

GLAVNI NALAZI

14

- U odnosu na prošli val došlo je do povećanja broja ispitanika koji navode da su im **ljekari ili medicinsko osoblje** (11,9%), te **policajci** (10,7%) i carinici (3%) **tražili mito** (novac, poklon ili uslugu) za rješavanje nekog problema. O ovakvim iskustvima češće od ostalih izvještavaju ispitanici hrvatske nacionalnosti.
- Kao i u ranijim valovima mali broj ispitanika odgovorio je na pitanje vezano za vrijednost mita koje su dali. I opet je **najmanji prosječni iznos dat policajcu** (45 KM), a kako je u ovom valu manje od 10 ispitanika navelo kolika je vrijednost mita koji su dali univerzitetskom profesoru što je u predhodnim valovima bila stavka uz koju se vezivao najveći iznos, to je sada **najviše plaćano ljekaru/medicinskom osoblju** (320 KM).
- **Rad službi za reviziju javnog sektora u BiH** u principu se negativno ocjenjuje – dvije treći ne ispitanika (62,2%) ocjenjuju da on **nije baš uspješan ili uopšte nije uspješan**. Pri tome ispitanici srpske nacionalnosti nešto pozitivnije ocjenjuju rad ovih službi nego ispitanici bošnjačke i hrvatske nacionalnosti.
- Trećina ispitanika smatra da **nevladine organizacije mogu donekle pridonijeti borbi protiv korupcije** (33,1%), dok nešto manje od desetine (9,1%) smatra da mogu puno pridonijeti. Ispitanici bošnjačke i srpske nacionalnosti imaju više povjerenja u mogućnosti NVO sektora da uspješno djeluje po ovom pitanju nego ispitanici hrvatske nacionalnosti.
- Po mišljenju ispitanika, **u borbi sa korupcijom** u našem društvu **najveći problem predstavlja neprovođenje zakona** (34%) i **njihova neadekvatnost** (25,5%). Ispitanici srpske nacionalnosti češće smatraju da je to neprovođenje zakona, dok Bošnjaci češće od ostalih ističu i neefikasno/korumpirano sudstvo, a Hrvati neefikasne/korumpirane političare.

GLAVNI NALAZI

15

- Prijedlozi vezani za vrste informacija koje bi najprije trebale biti dostupne široj javnosti BiH vrlo su raznovrsni. Na prvom mjestu su **informacije o krupciji i kriminalu** (12,1%), a slijede informacije o mogućnostima zapošljavanja (10,6%), informacije o trošenju budžetskih sredstava (10%) i informacije o radu Vlada, političara, javne uprave (9,9%). Informacije o ekonomskoj situaciji najzastupljeniji su prijedlog ispitanika hrvatske nacionalnosti, dok ispitanici bošnjačke nacionalnosti više od informacija vezanih za ekonomiju žele čuti one koje se odnose na plate (imovinskom stanje) političara.
- **Rad investiciono-razvojnih banaka u BiH** najčešće se vidi kao **nedovoljno transparentan**, a ova ocjena najčešća je kod ispitanika hrvatske nacionalnosti.

3

Detaljna analiza

Svi ispitanici
(N=1 050)

Odgovori "Ne zna/Ne želi odgovoriti" (N=16; 1,5%) i "Nešto drugo" (N=14; 1,3%) nisu prikazani na grafiku.

Na graficima varijabla "Nacionalnost" obuhvata Bošnjake (N=497), Srbe (N=376) i Hrvate (N=135).

Odgovori ispitanika koji su "Neka druga (nacionalnost)" (N=6), te onih koji nisu željeli/mogli odgovoriti na pitanje o svojoj nacionalnoj pripadnosti (N=36) nisu grafički predstavljani.

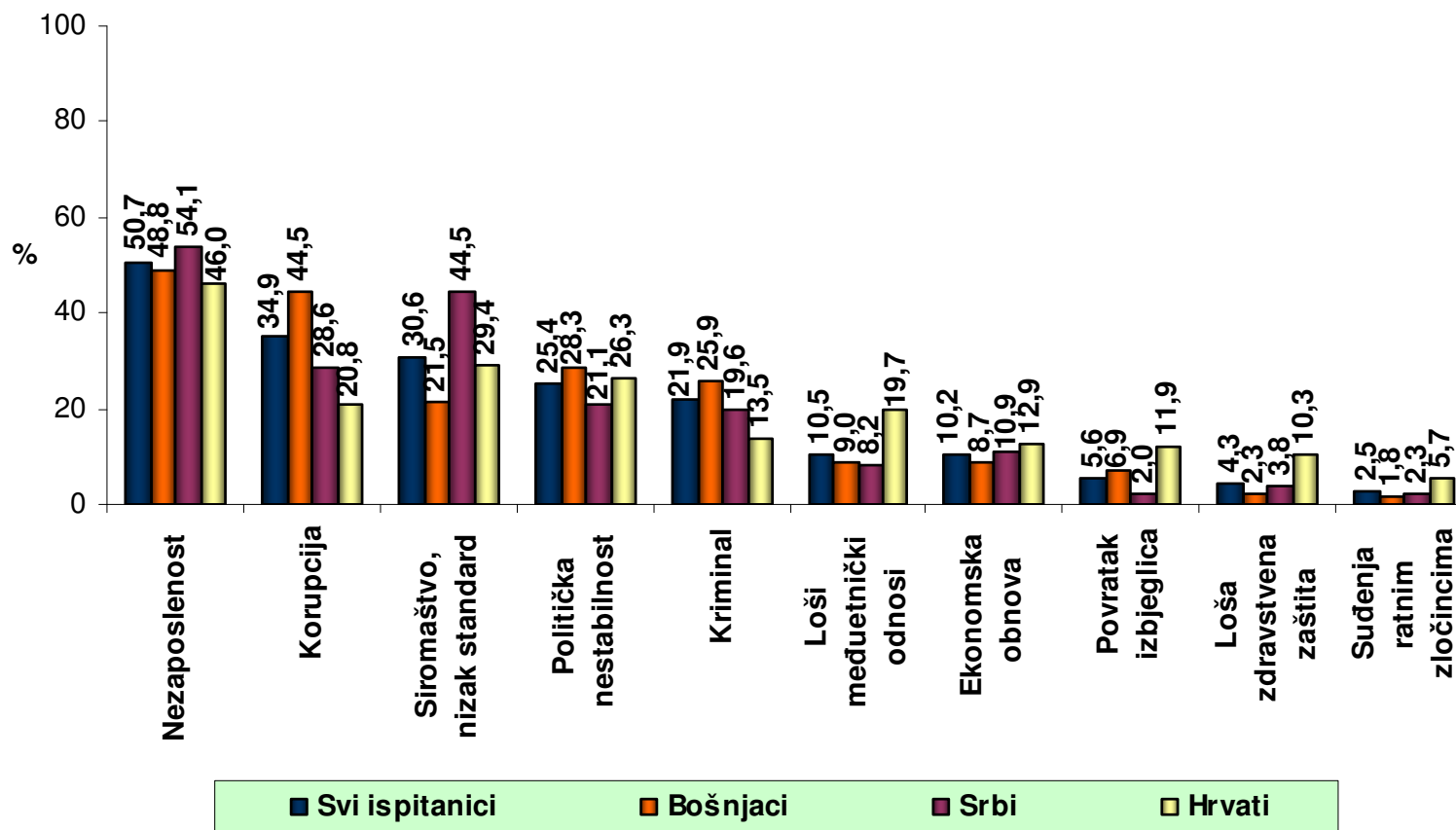
Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Q1. Po Vašem mišljenju, koji je među ovdje navedenim najozbiljniji problem sa kojim se naše društvo danas suočava? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

17

Svi ispitanici

N_{1.val}=1 000

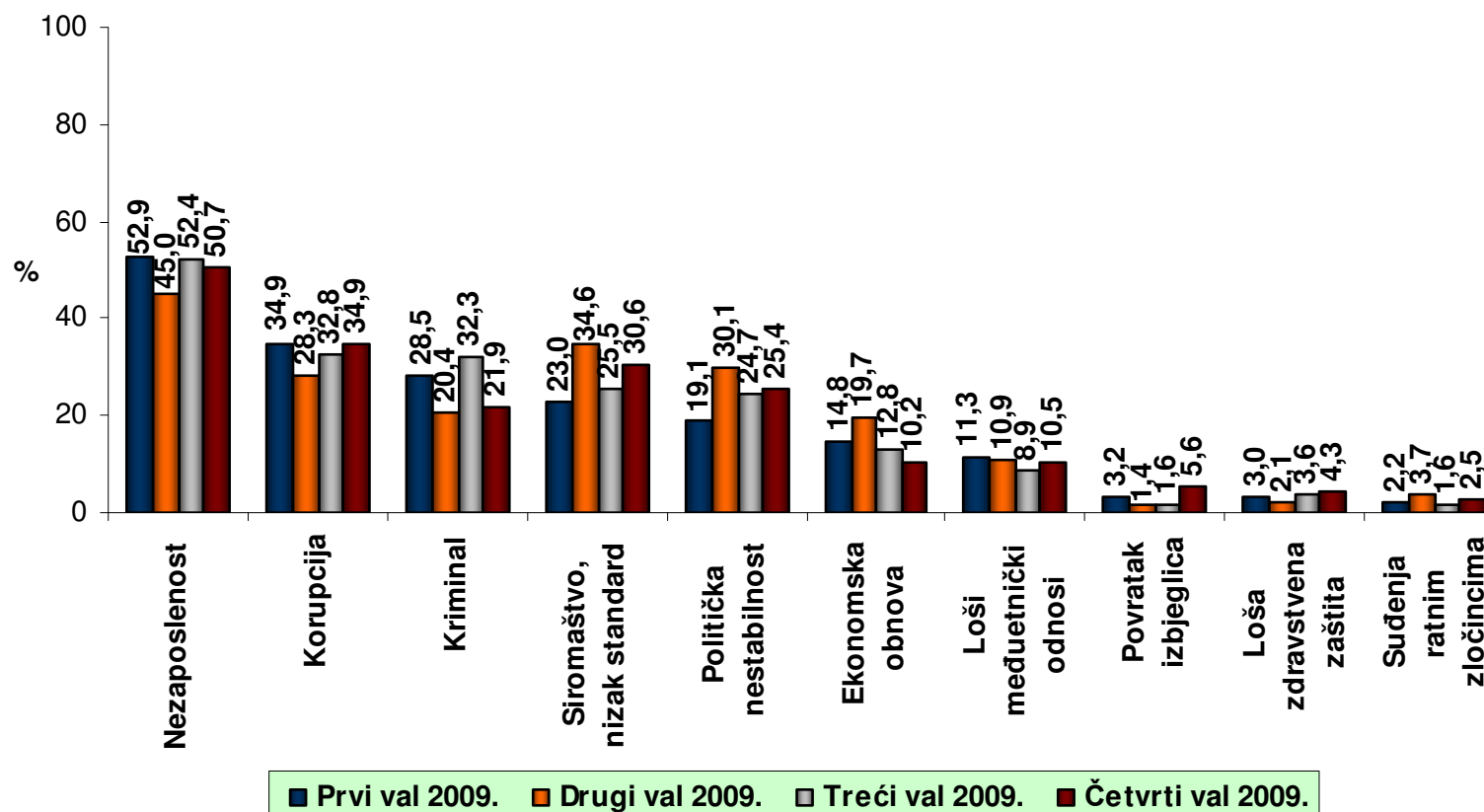
N_{2.val}=1 500

N_{3.val}=1 500

N_{4.val}=1 050

Odgovori "Ne zna/Ne želi odgovoriti" nisu prikazani na grafiku.

Q1. Po Vašem mišljenju, koji je među ovdje navedenim najozbiljniji problem sa kojim se naše društvo danas suočava?
(Poređenje odgovora svih ispitanika iz prvog, drugog, trećeg i četvrtog vala)

Prism Research

za TI

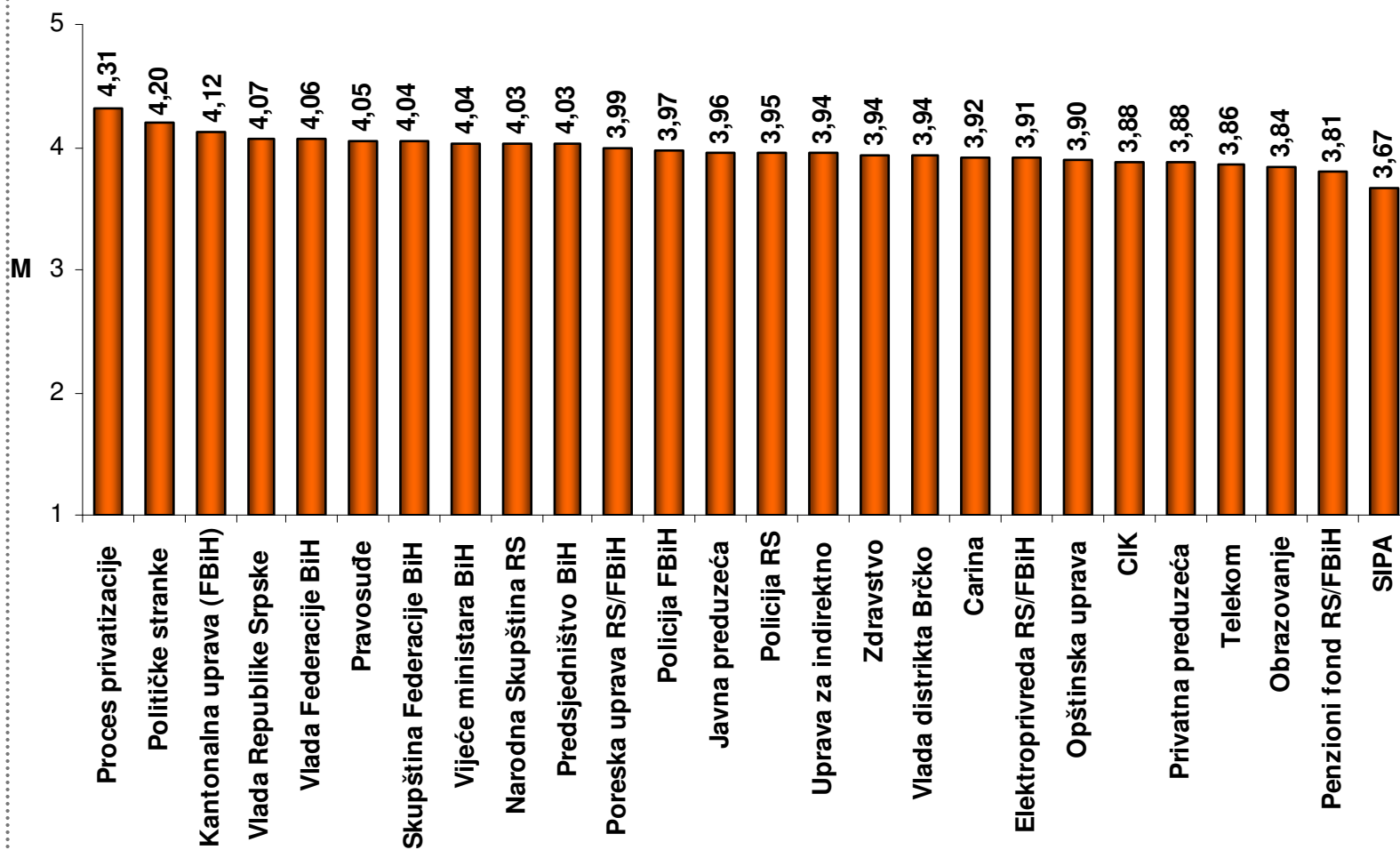
Decembar 2009.

Na grafiku su predstavljene prosječne ocjene kojim su ispitanici ocjenjivali prisutnost korupcije u različitim oblastima društvenog života. Ocjene se kreću od 1 do 5, pri čemu ocjena 1 znači "Veoma malo", a ocjena 5 "Veoma mnogo". Dakle što je prosječna ocjena veća korupcija je u određenoj oblasti prisutnija.

U principu, ispitanici iz FBiH i DB, mlađi ispitanici, više obrazovani ispitanici, ispitanici koji žive u gradu, te koji su bošnjačke ili hrvatske nacionalnosti skloniji su smatrati da je u svakoj od navedenih oblasti korupcija više prisutna. A kada se radi o procesu privatizacije i političkim strankama onda i spol predstavlja varijablu koja značajno utiče na procjenu njenog prisustva-muškarci češće misle da je prisutvo korupcije u ove dvije oblasti veće nego što to čine žene.

Q2. U kojoj je mjeri je po vašem mišljenju, korupcija prisutna u slijedećim oblastima društvenog života? (Četvrti val - Svi ispitanici)

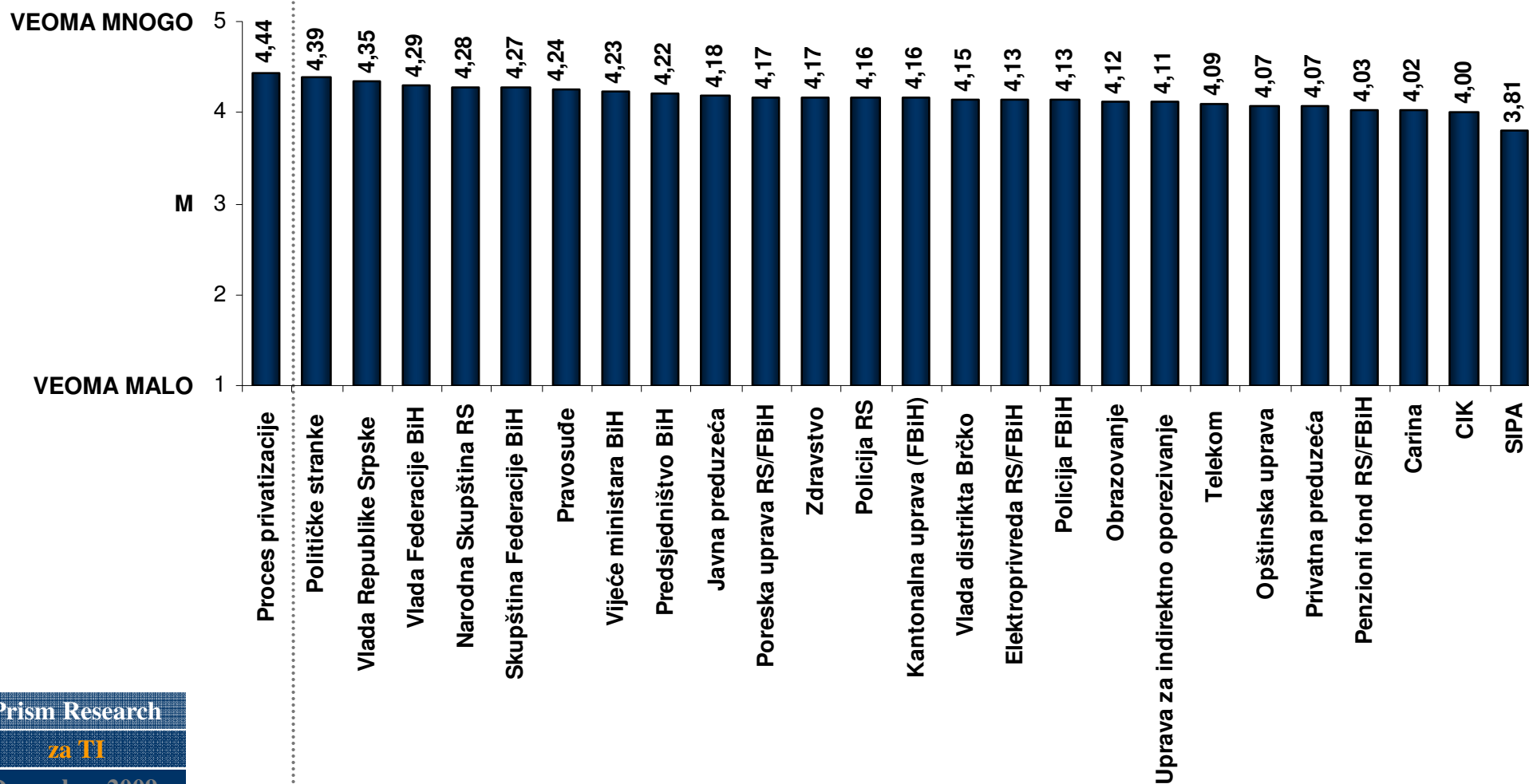
Svi ispitanici
(N=1 050)

Q2. U kojoj je mjeri je po vašem mišljenju, korupcija prisutna u slijedećim oblastima društvenog života?

(Četvrti val - Ispitanici bošnjačke nacionalnosti)

20

Prism Research

za TI

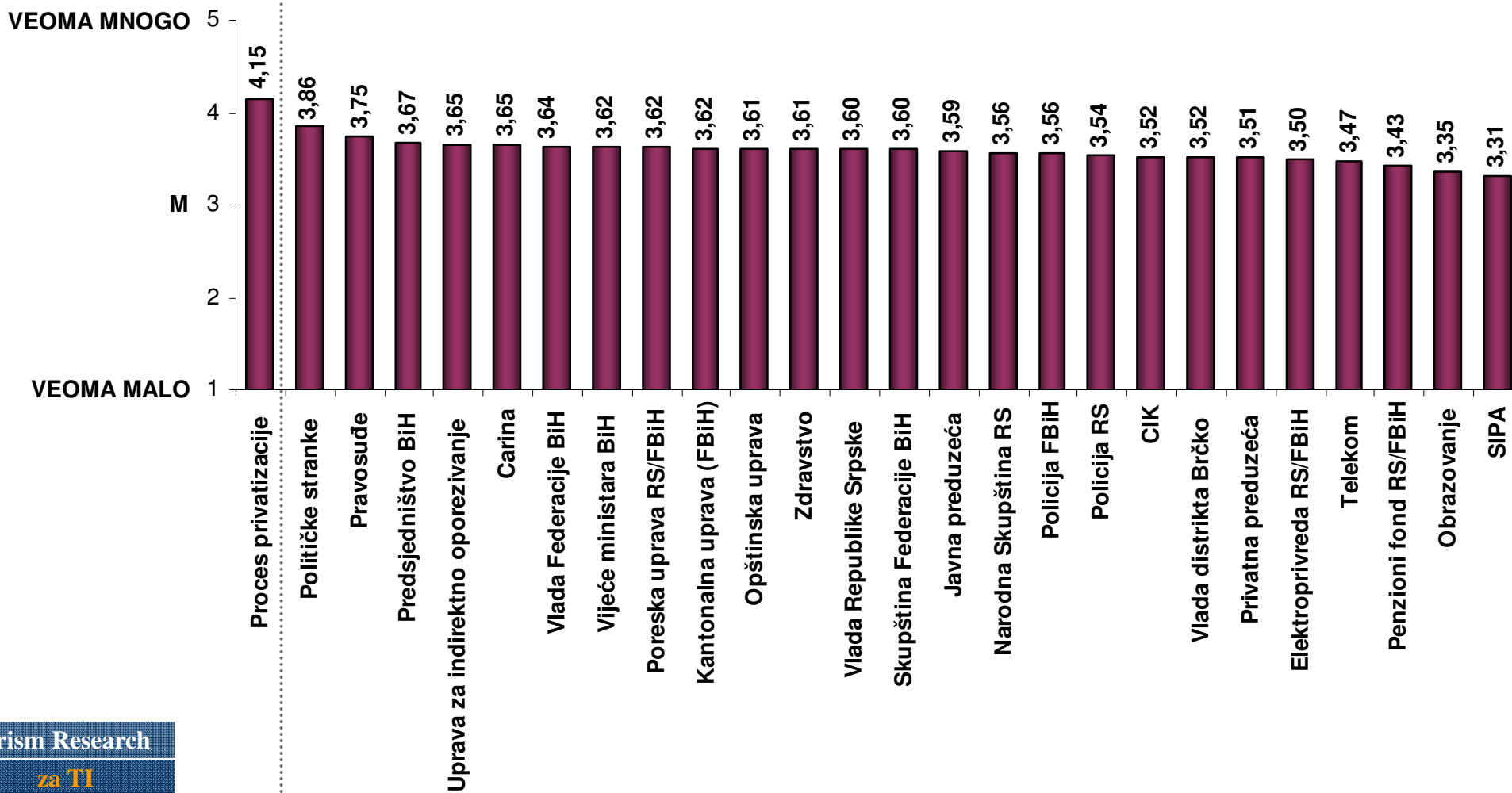
Decembar 2009.

Bošnjaci
(N=497)

Q2. U kojoj je mjeri je po vašem mišljenju, korupcija prisutna u slijedećim oblastima društvenog života?

(Četvrti val - Ispitanici srpske nacionalnosti)

Prism Research

za TI

Decembar 2009.

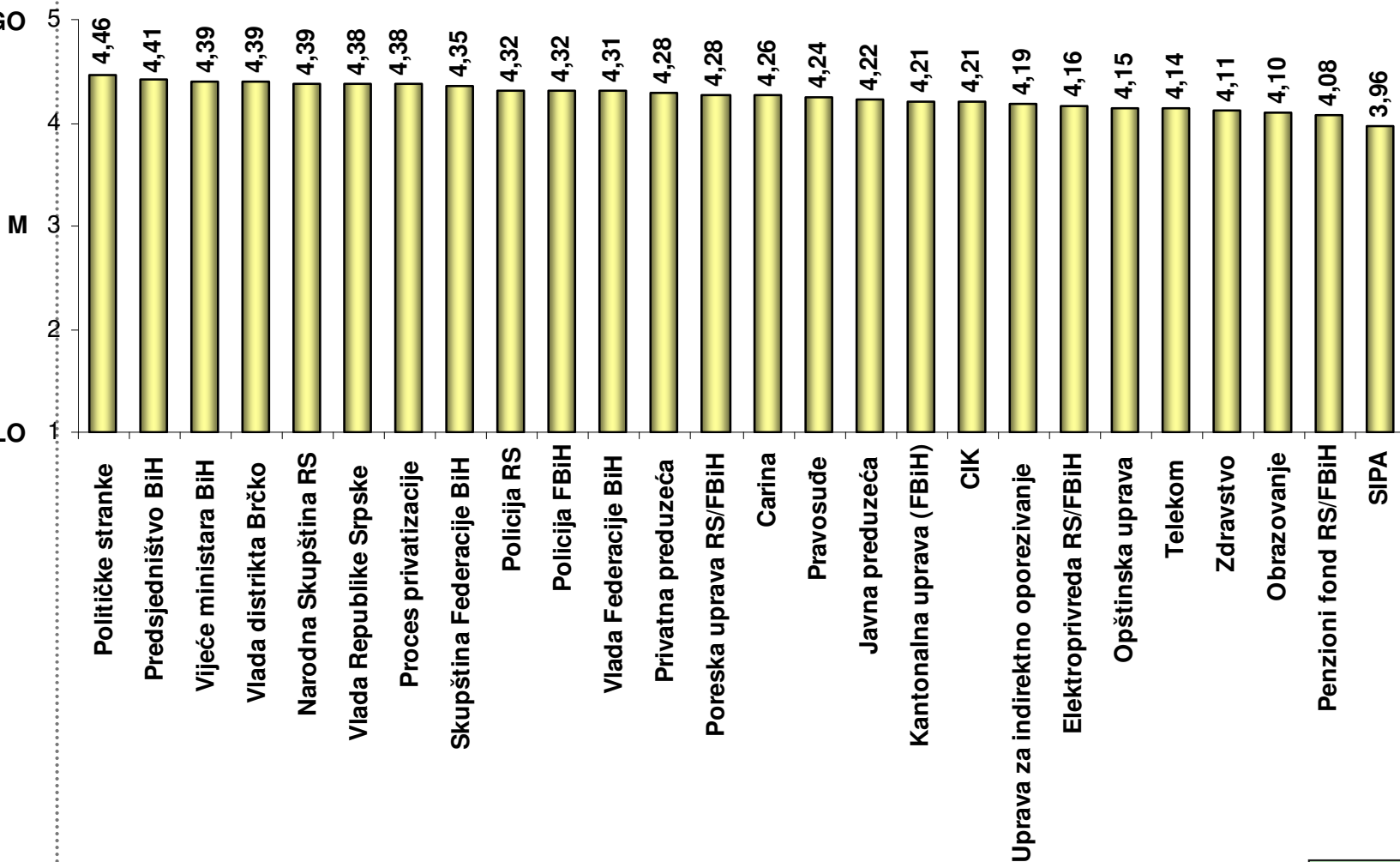
Srbi
(N=376)

Q2. U kojoj je mjeri je po vašem mišljenju, korupcija prisutna u slijedećim oblastima društvenog života? (Četvrti val - Ispitanici hrvatske nacionalnosti)

22

VEOMA MNOGO

VEOMA MALO

Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Hrvati
(N=135)

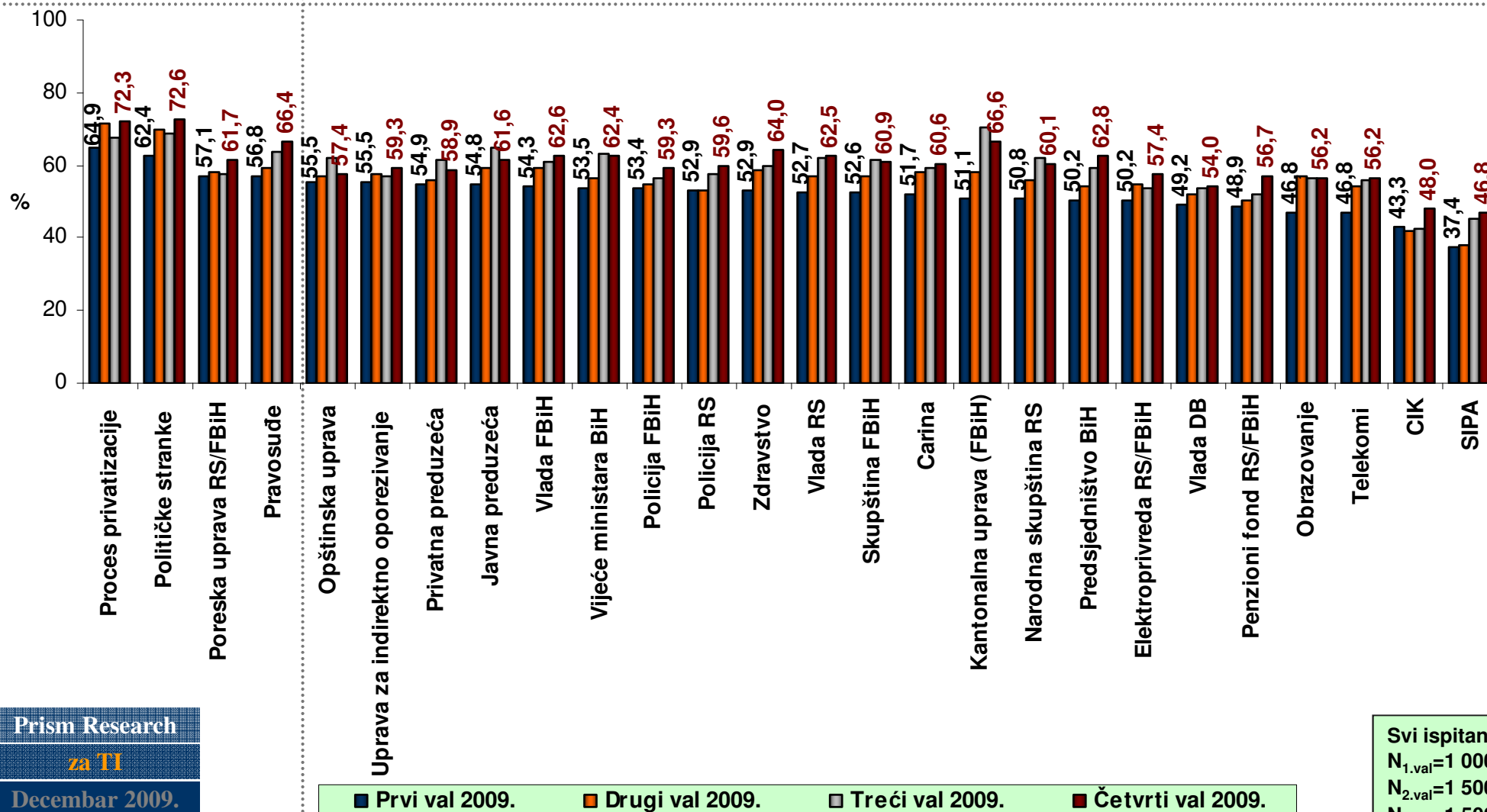
Samo odgovor
"TOTAL mnogo"

Q2. U kojoj je mjeri je po vašem mišljenju, korupcija prisutna u slijedećim oblastima društvenog života?

(Poređenje odgovora svih ispitanika iz prvog, drugog, trećeg i četvrtog vala)

23

Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Svi ispitanici

N_{1,val}=1 000

N_{2,val}=1 500

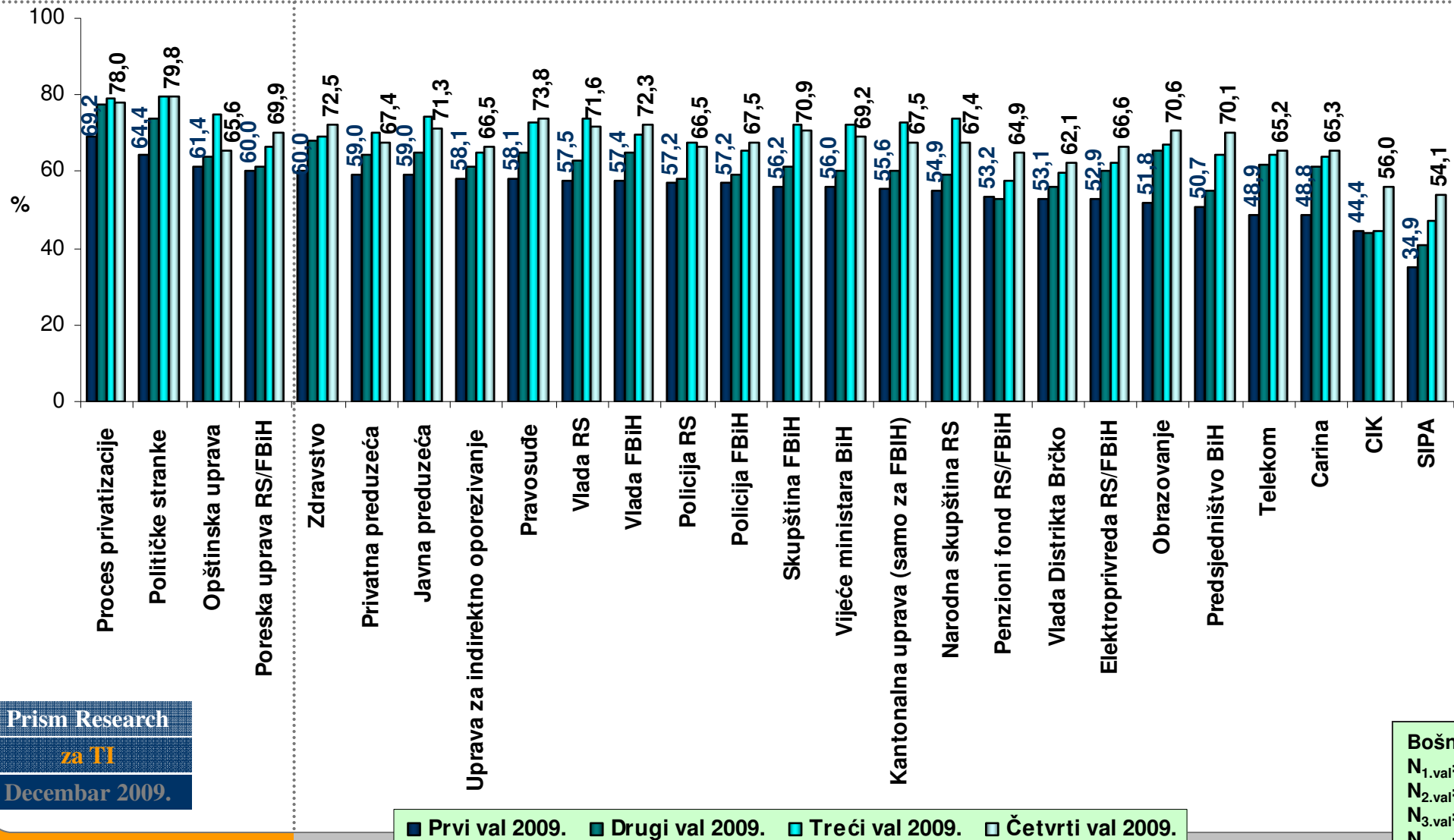
N_{3,val}=1 500

N_{4,val}=1 050

Q2. U kojoj je mjeri je po vašem mišljenju, korupcija prisutna u slijedećim oblastima društvenog života?

(Poređenje odgovora prvog, drugog, trećeg i četvrtog vala ispitanika bošnjačke nacionalnosti)

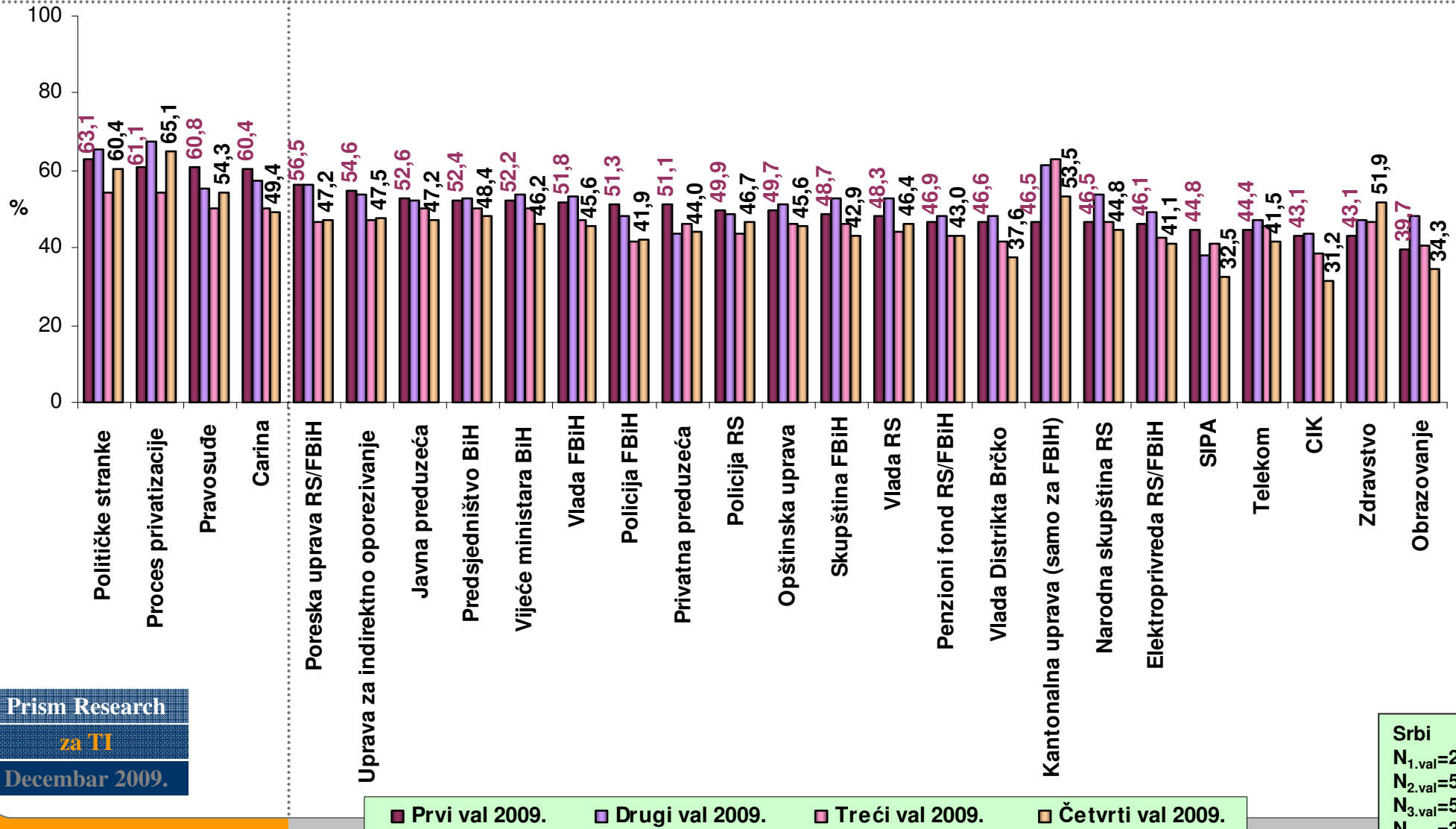

Q2. U kojoj je mjeri je po vašem mišljenju, korupcija prisutna u slijedećim oblastima društvenog života?

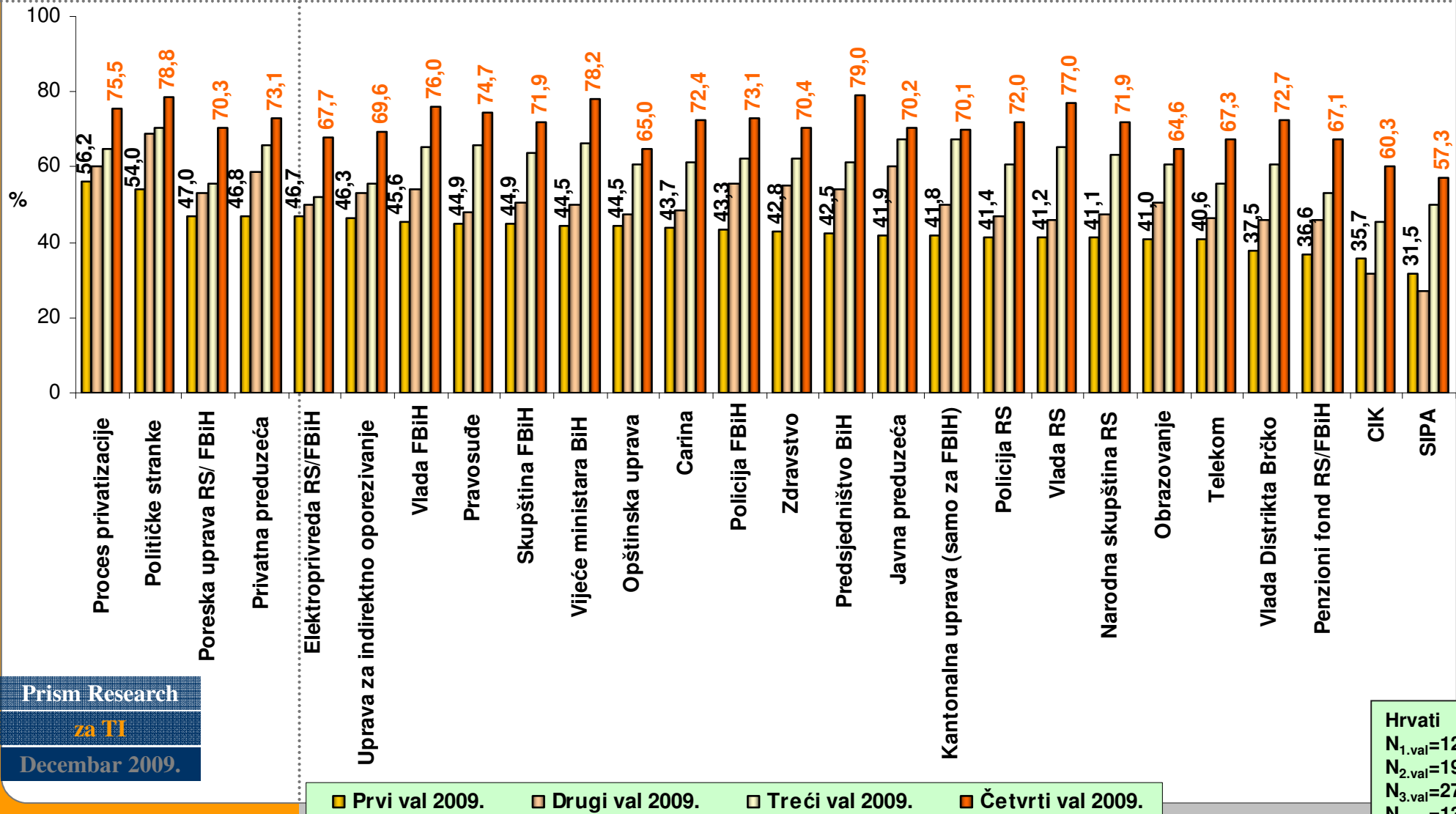
Poređenje odgovora prvog, drugog, trećeg i četvrtog vala ispitanika srpske nacionalnosti)

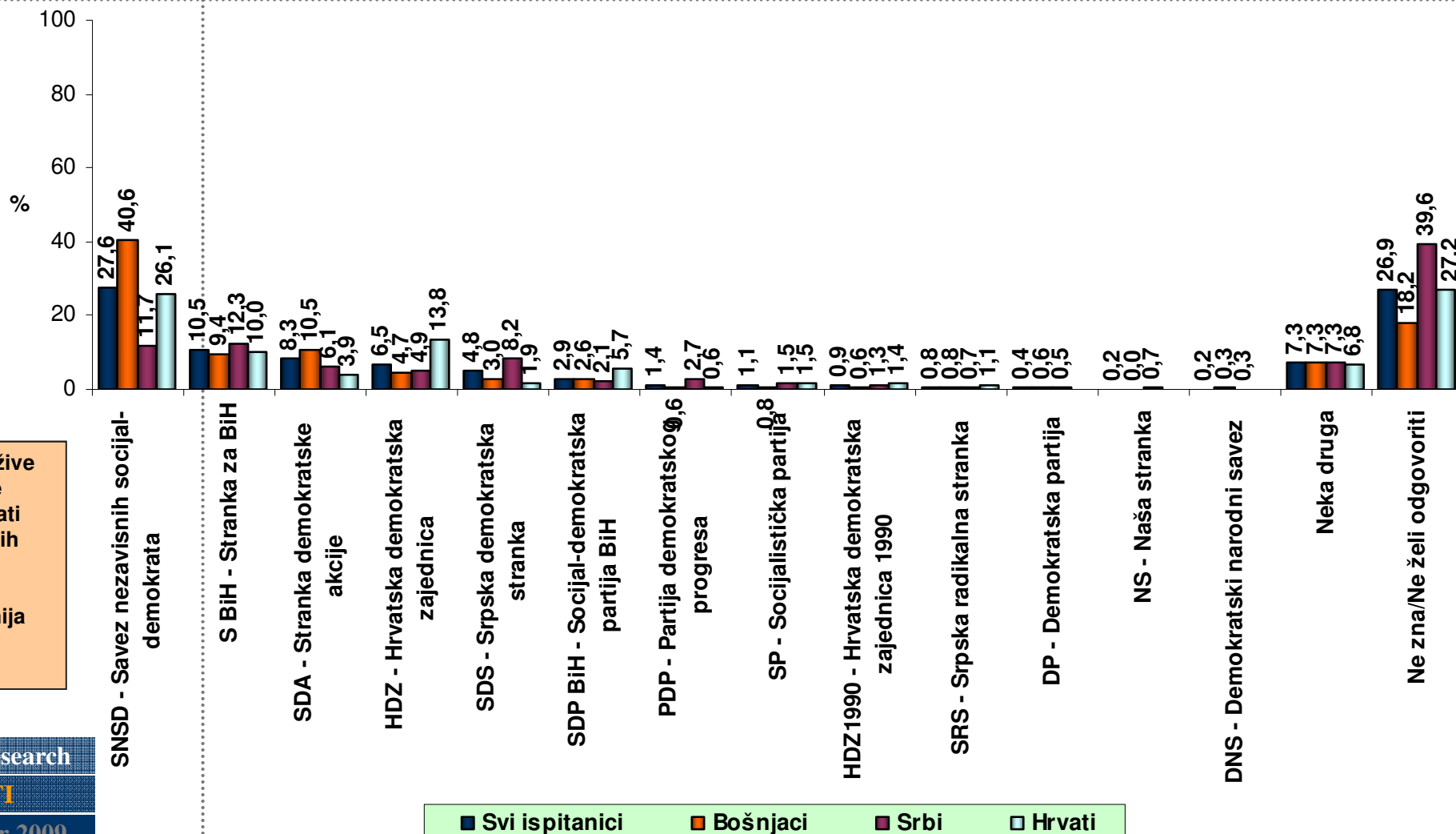
Q2. U kojoj je mjeri je po vašem mišljenju, korupcija prisutna u slijedećim oblastima društvenog života?

Poređenje odgovora prvog, drugog, trećeg i četvrtog vala ispitanika hrvatske nacionalnosti)

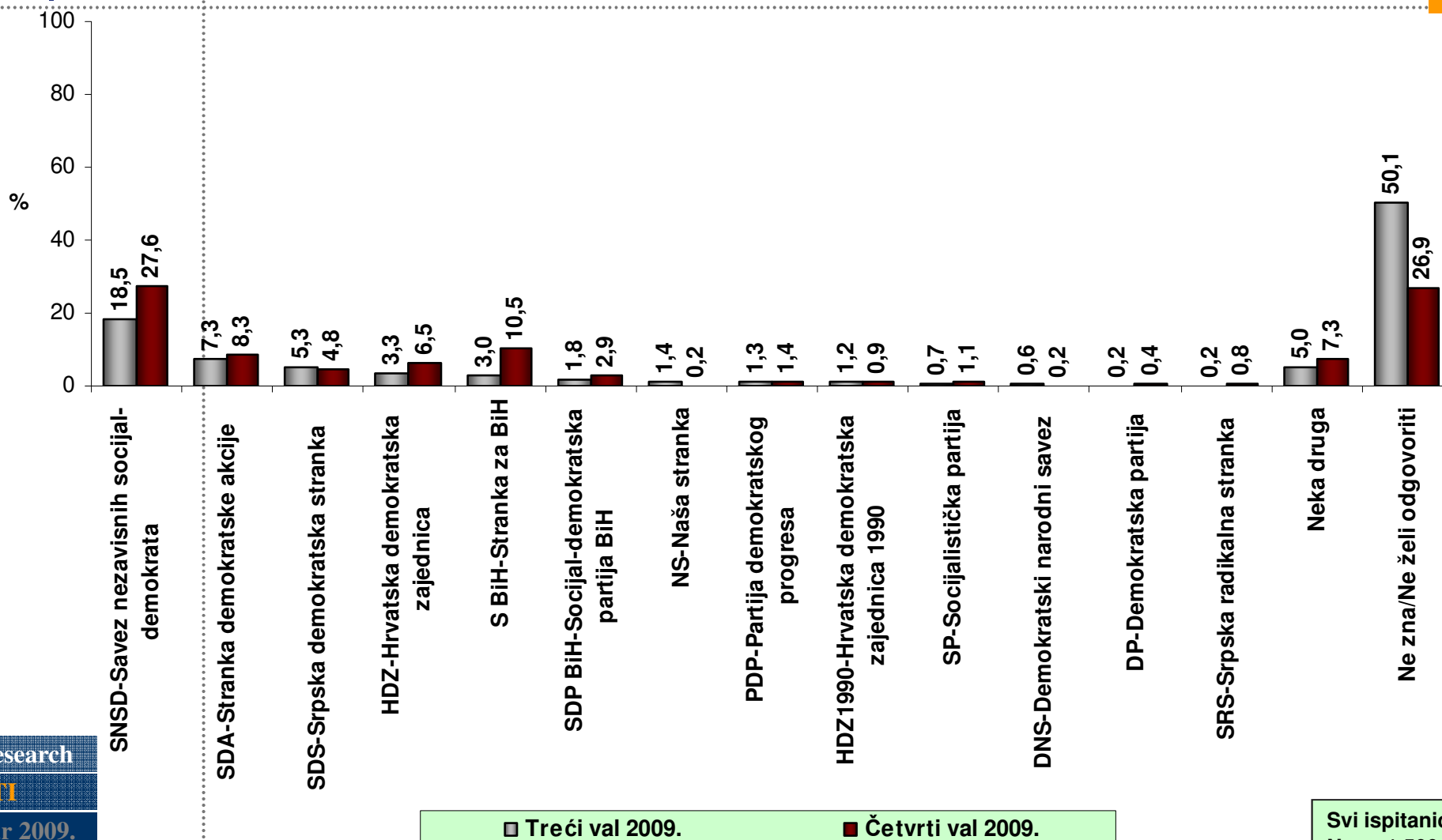
Q3. Po Vašem mišljenju koja od navedenih stranaka je najkorumpiranija? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

Ispitanici koji žive u FBiH i DB, te Bošnjaci i Hrvati češće od ostalih smatraju da je SNSD najkorumpiranija stranka među ponuđenim.

Q3. Po Vašem mišljenju koja od navedenih stranaka je najkorumpiranija? (Poređenje odgovora svih ispitanika iz trećeg i četvrtog vala)

Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Svi ispitanici

N_{3.val}=1 500

N_{4.val}=1 050

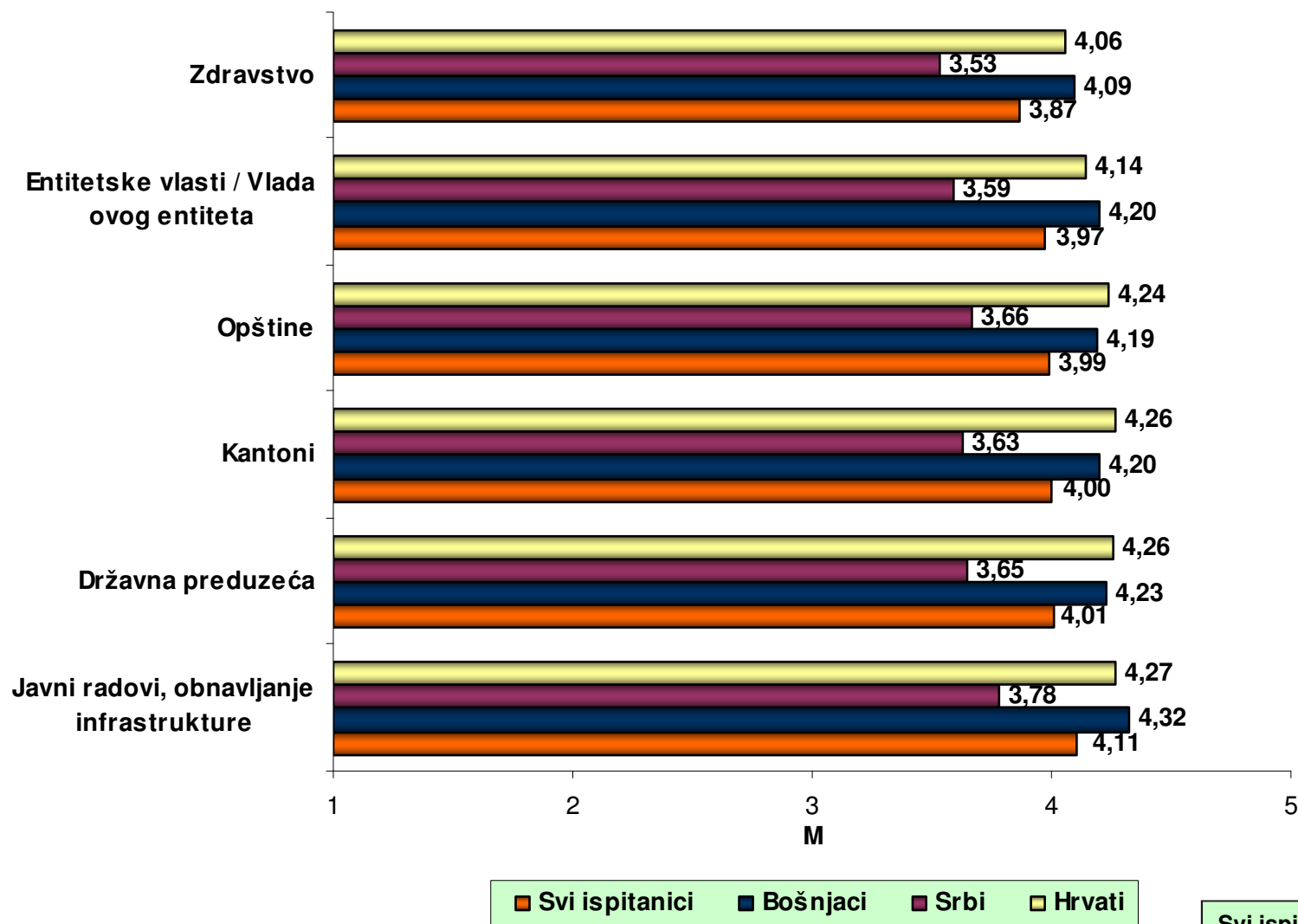
Q4. U kojoj mjeri po Vašem mišljenju raširena korupcija u poslovima javnih nabavki (državnih kupovina) u slijedećim oblastima? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnosti)

29

Na grafiku su predstavljene prosječne ocjene kojim su ispitanici ocjenjivali prisutnost korupcije u poslovima javnih nabavki. Ocjene se kreću od 1 do 5, pri čemu ocjena pri 1 znači "Veoma malo", a ocjena 5 "Veoma mnogo". Dakle što je prosječna ocjena veća korupcija je u određenoj oblasti u poslovima javnih nabavki prisutnija.

Ispitanici iz RS-a i Srbi češće od ostalih smatraju da je korupcija u poslovima javnih nabavki manje prisutna u svim navedenim oblastima.

Da je korupcija u poslovima javnih nabavki manje prisutna u svim navedenim oblastima također češće od ostalih misle mlađi ispitanici, nižeobrazovani ispitanici i ispitanici sa sela.

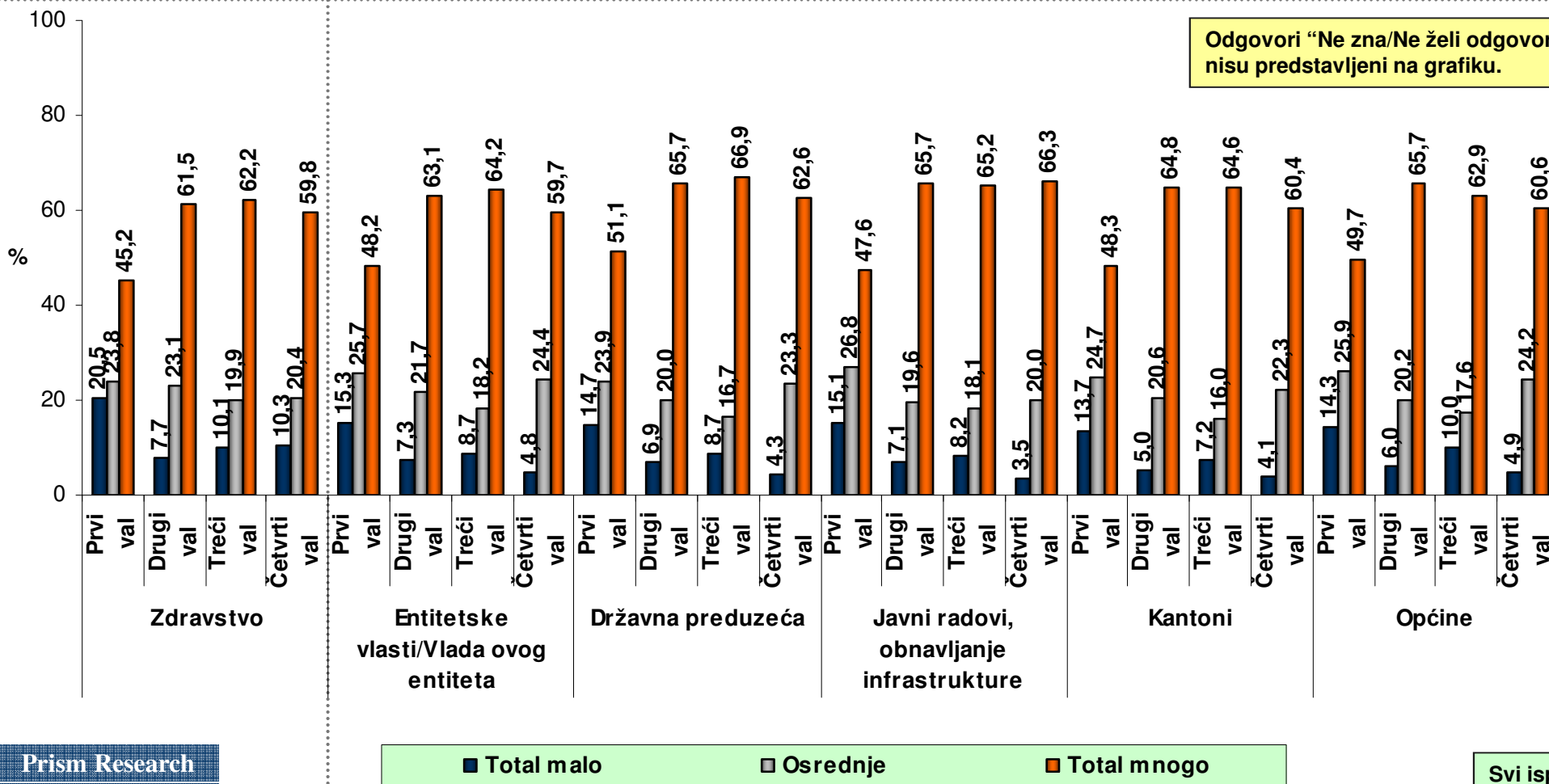

Svi ispitanici
(N=1 050)

Q4. U kojoj mjeri po Vašem mišljenju raširena korupcija u poslovima javnih nabavki (državnih kupovina) u slijedećim oblastima? (Poređenje odgovora svih ispitanika iz prvog, drugog, trećeg i četvrtog vala)

30

Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Svi ispitanici

N_{1.val}=1 000

N_{2.val}=1 500

N_{3.val}=1 500

N_{4.val}=1 050

Svi ispitanici
(N=1 050)

Odgovori "Ne zna/Ne želi odgovoriti" (N=126, 8,4%) i "Nešto drugo" (N=11, 0,7%) nisu prikazani na grafiku.

Ispitanici iz FBiH, ispitanici iz gradova, zaposleni, višeobrazovani ispitanici, te Bošnjaci i Hrvati češće od ostalih navode da je njihova procjena o raširenosti korupcije zasnovana na ličnom iskustvu.

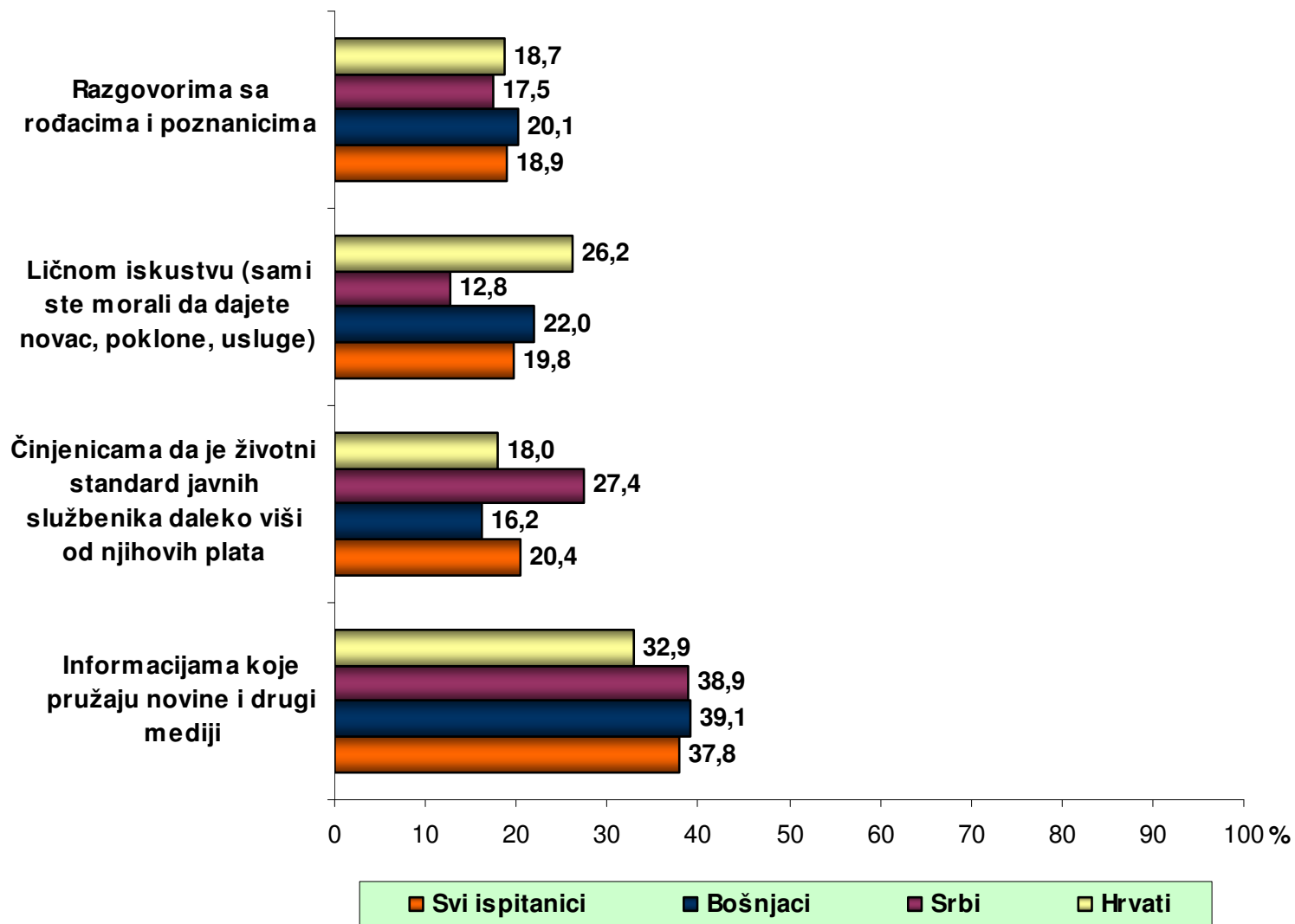
Ispitanici sa sela i nezaposleni ispitanici češće od ostalih navode da je njihova procjena o raširenosti korupcije zasnovana na informacijama koje pružaju novine i drugi mediji.

S druge strane, ispitanici iz DB i ispitanici iz RS, te Srbi češće od ostalih navode da se njihova procjena o korupciji zasniva prvenstveno na činjenicama da je životni standard javnih službenika daleko viši od njihovih plata.

Q5. Da li je vaša procjena o raširenosti korupcije kod nas zasnovana prvenstveno na ...?

(Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

31

Svi ispitanici

N_{1.val}=1 000

N_{2.val}=1 500

N_{3.val}=1 500

N_{4.val}=1 050

Odgovori "Ne zna/Ne želi odgovoriti" nisu prikazani na grafiku.

Prism Research

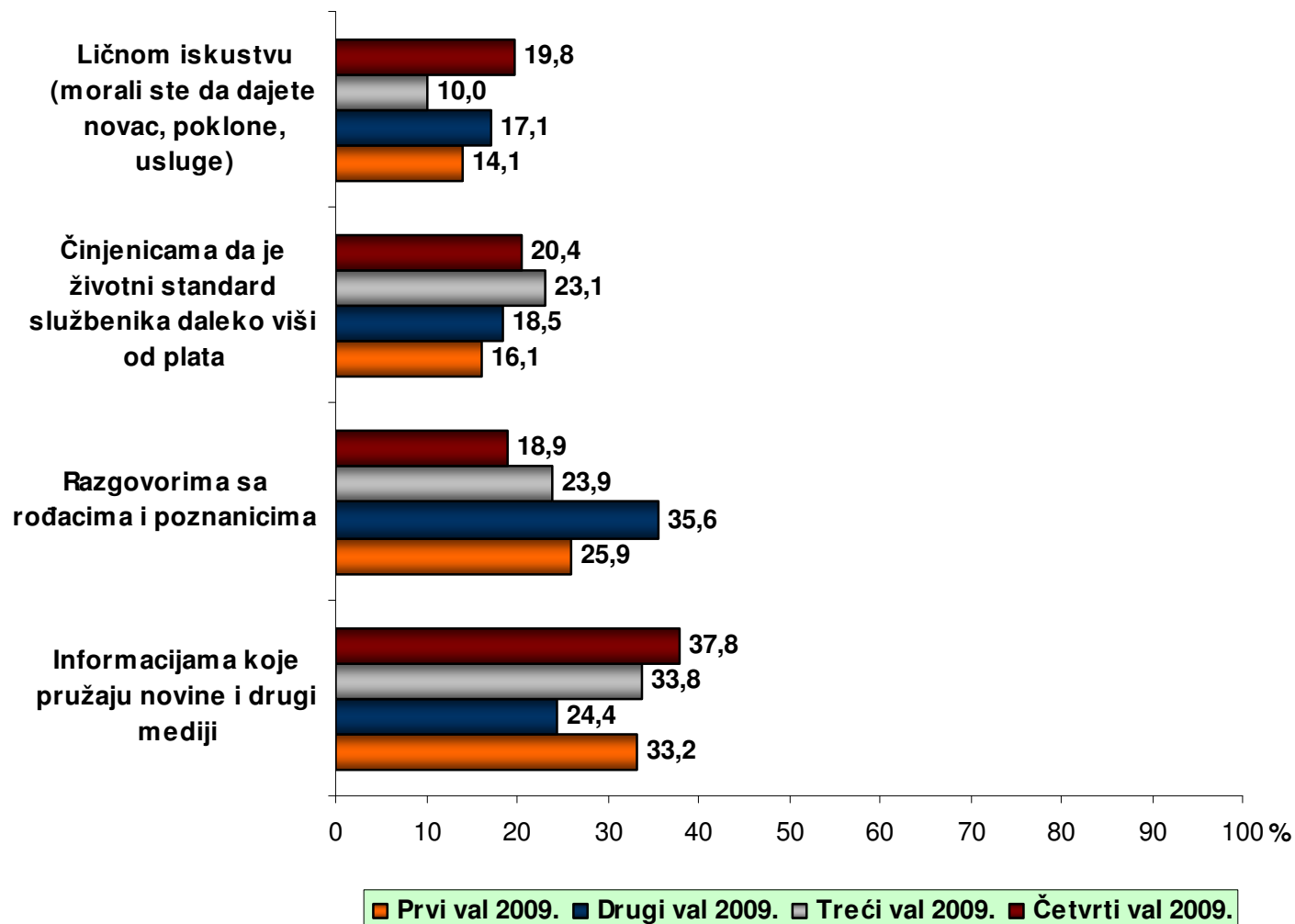
za TI

Decembar 2009.

Q5. Da li je vaša procjena o raširenosti korupcije kod nas zasnovana prvenstveno na ...?

(Poređenje odgovora svih ispitanika iz prvog, drugog, trećeg i četvrtog vala)

32

Q5. Da li je vaša procjena o raširenosti korupcije kod nas zasnovana prvenstveno na ...?

(Poređenje odgovora prvog, drugog, trećeg i četvrtog vala ispitanika bošnjačke, srpske i hrvatske nacionalnosti)

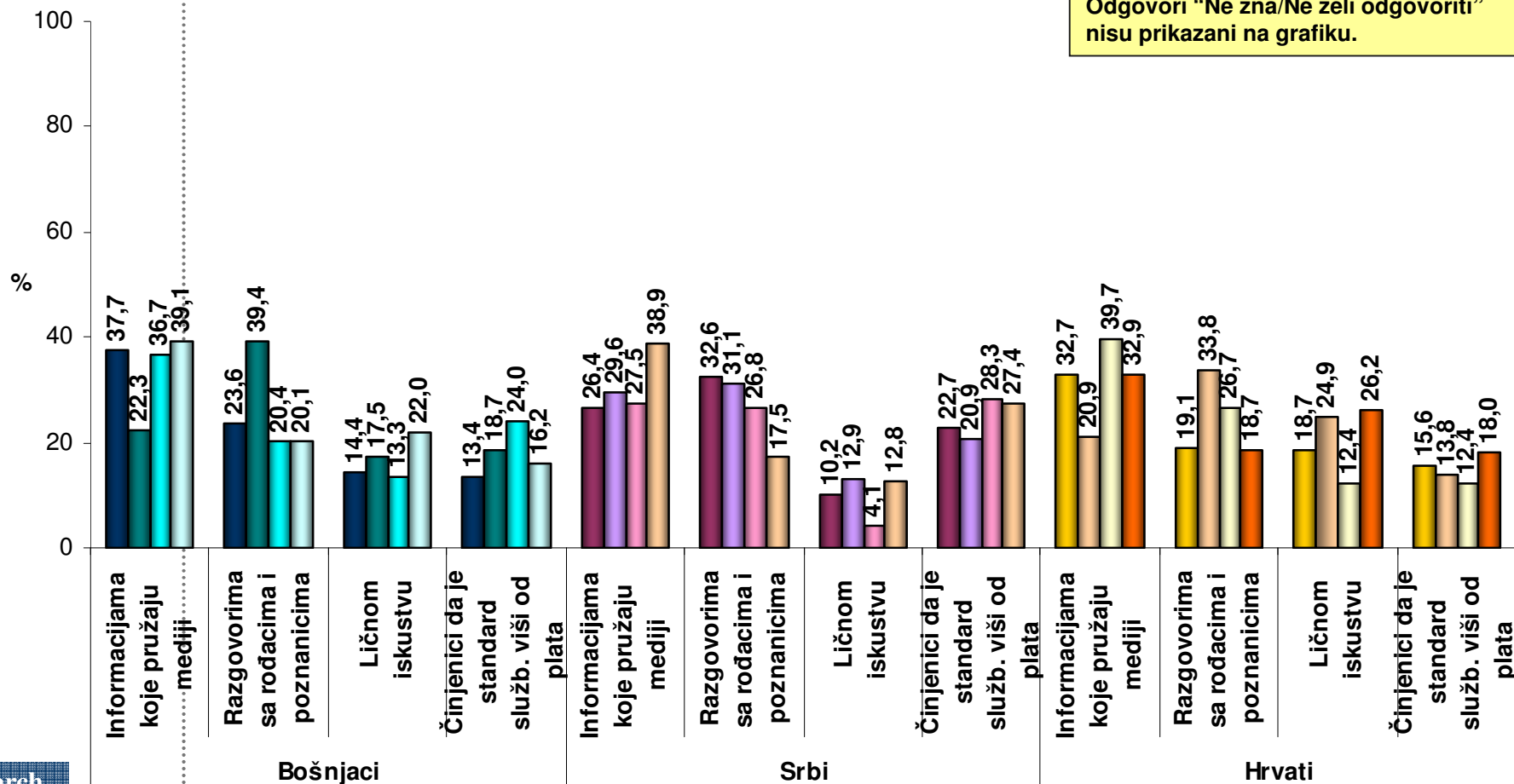
33

Bošnjaci
 N_{1.val}=538
 N_{2.val}=745
 N_{3.val}=670
 N_{4.val}=497

Srbi
 N_{1.val}=295
 N_{2.val}=520
 N_{3.val}=508
 N_{4.val}=376

Hrvati
 N_{1.val}=127
 N_{2.val}=192
 N_{3.val}=276
 N_{4.val}=135

Odgovori "Ne zna/Ne želi odgovoriti" nisu prikazani na grafiku.

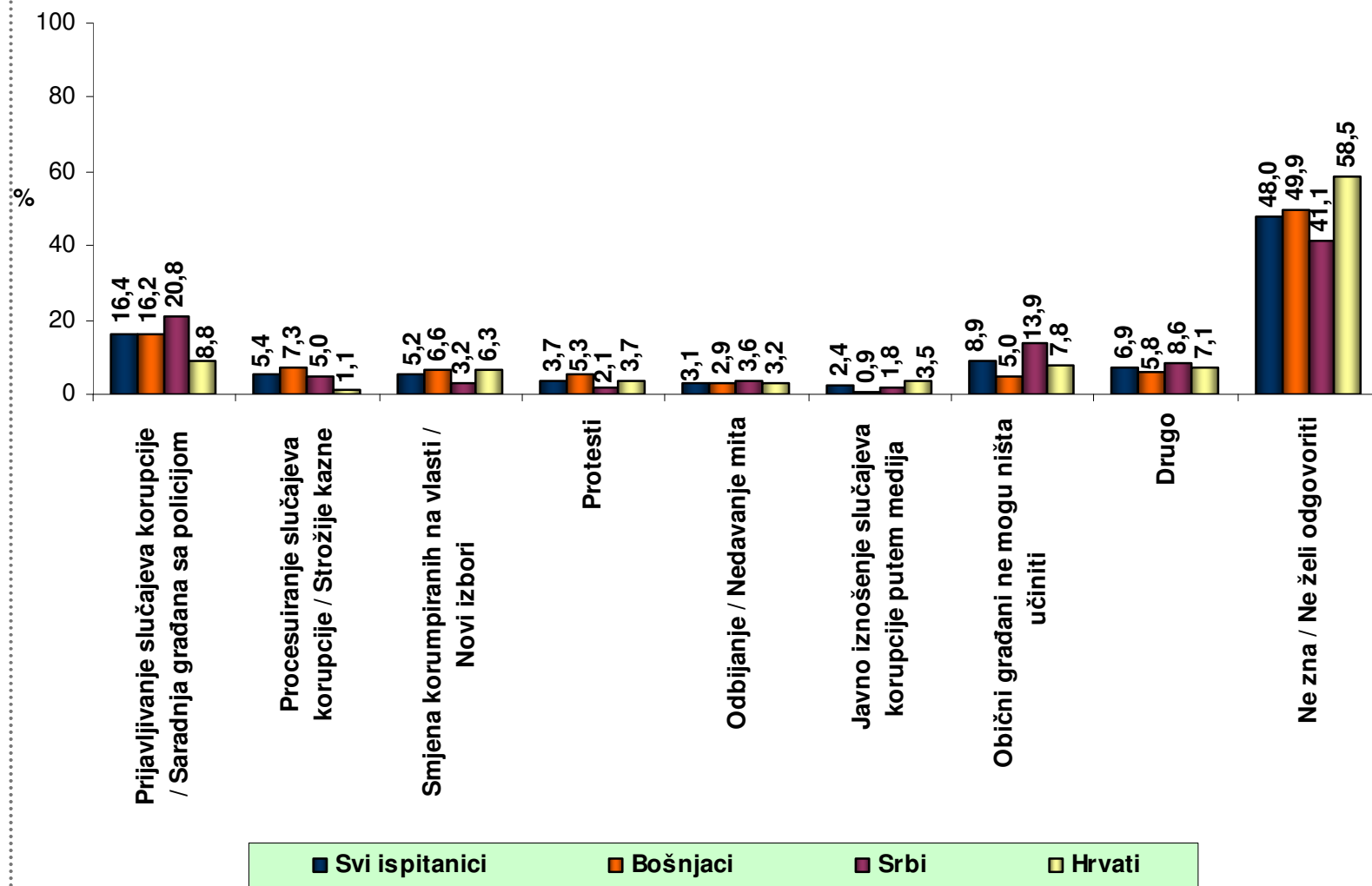

Svi ispitanici
(N=1 050)

Da je najefikasniji način putem kojeg bi se građani trebali boriti protiv korupcije prijavljivanje slučajeva korupcije tj. veća saradnja građana sa policijom češće od ostalih misle ispitanici iz RS, zaposleni i fakultetski obrazovani ispitanici.

Q6. Po Vašem mišljenju, koji je najefikasniji način putem kojeg bi se građani trebali boriti protiv korupcije? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

34

Svi ispitanici
(N=1 050)

Odgovori "Ne zna/Ne želi odgovoriti" (N=66, 6,3%) nisu prikazani na grafiku.

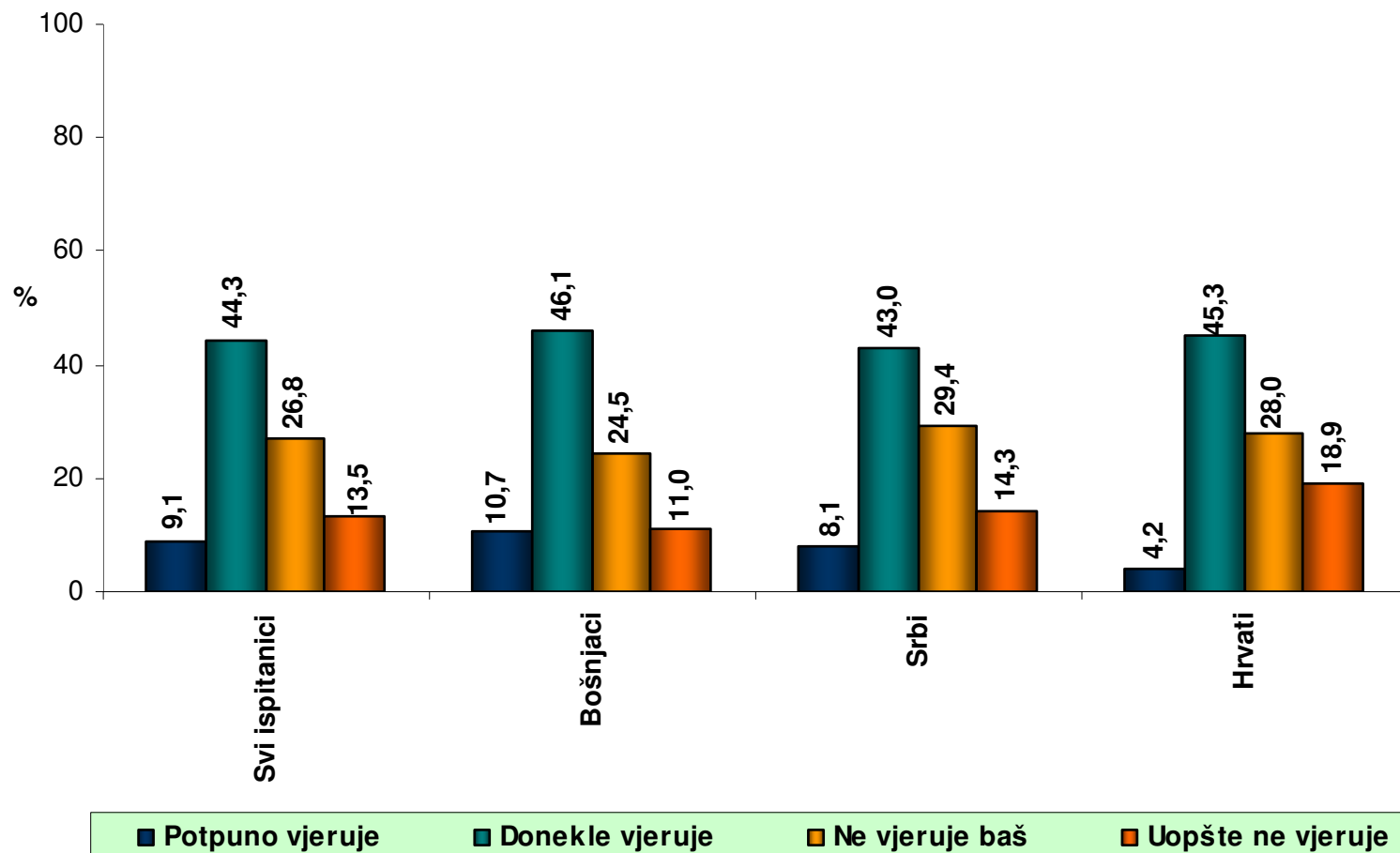
Mladi ispitanici (do 35 godina) i zaposleni ispitanici imaju više povjerenja u rad SIPE od starijih i nezaposlenih ispitanika.

Prism Research
za TI

Decembar 2009.

Q7. Koliko imate povjerenja u rad SIPE - Državne agencije za istrage i zaštitu? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

35

Svi ispitanici
(N=1 050)

Odgovor "Ne zna/
Ne želi odgovoriti"
(N=46, 4,4%) nije
prikazan na grafiku.

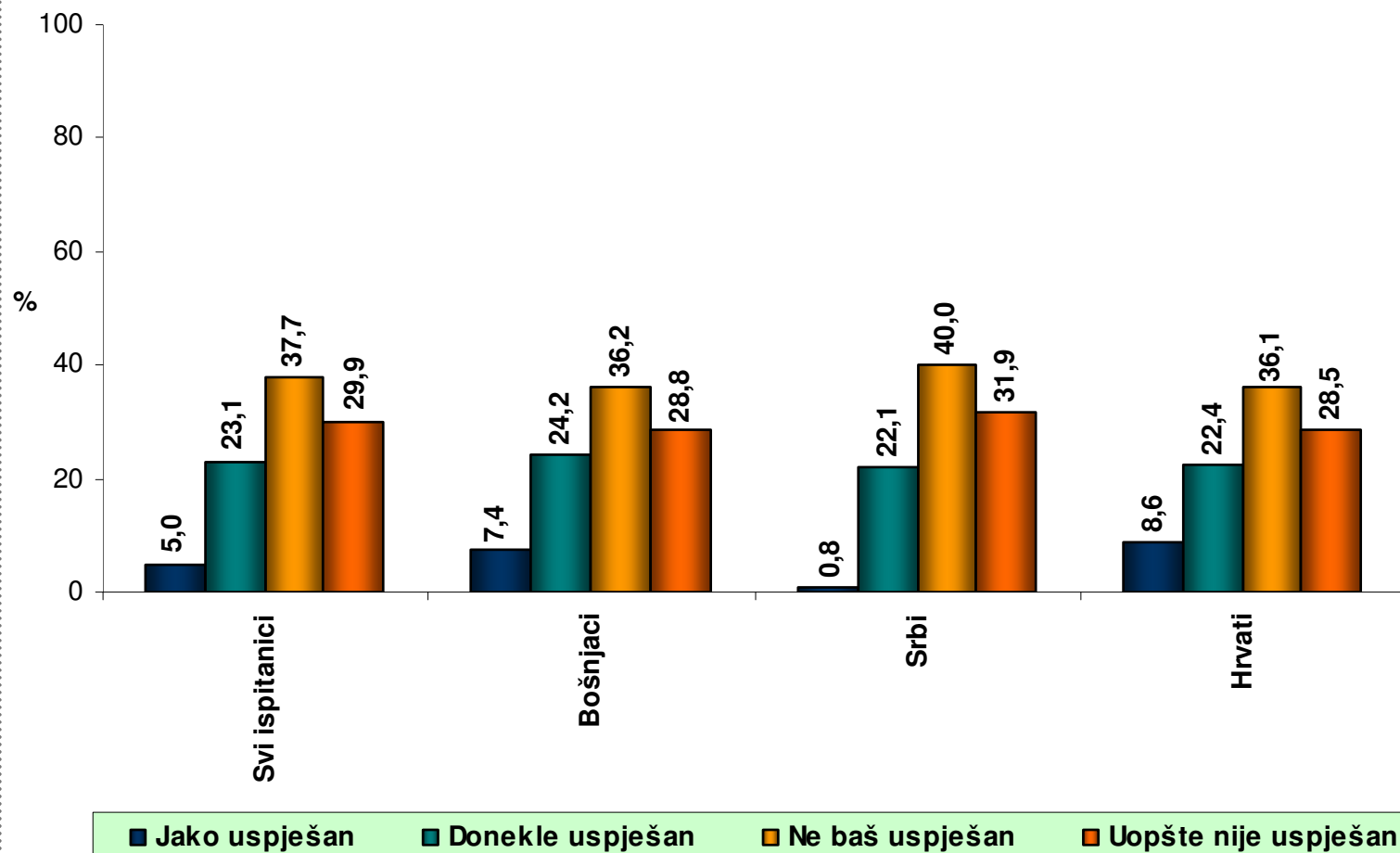
Mladi ispitanici (do 35 godina), ispitanici iz grada, zaposleni i visokoobrazovani ispitanici, te Bošnjaci i Hrvati češće od ostalih povoljnije ocjenjuju rad tužilaštva BiH u procesuiranju korupcije.

Prism Research
za TI

Decembar 2009.

Q8. Kako ocjenjujete rad tužilaštva BiH u procesuiranju korupcije? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

36

Svi ispitanici
(N=1 050)

Odgovor "Ne zna/
Ne želi odgovoriti"
(N=39, 3,7%) nije
prikazan na grafiku.

Ispitanici iz FBiH, mladi
ispitanici (do 35 godina)
i zaposleni ispitanici
češće od ostalih
povoljnije ocjenjuju rad
sudova BiH kada su u
pitanju tužbe zbog
korupcije.

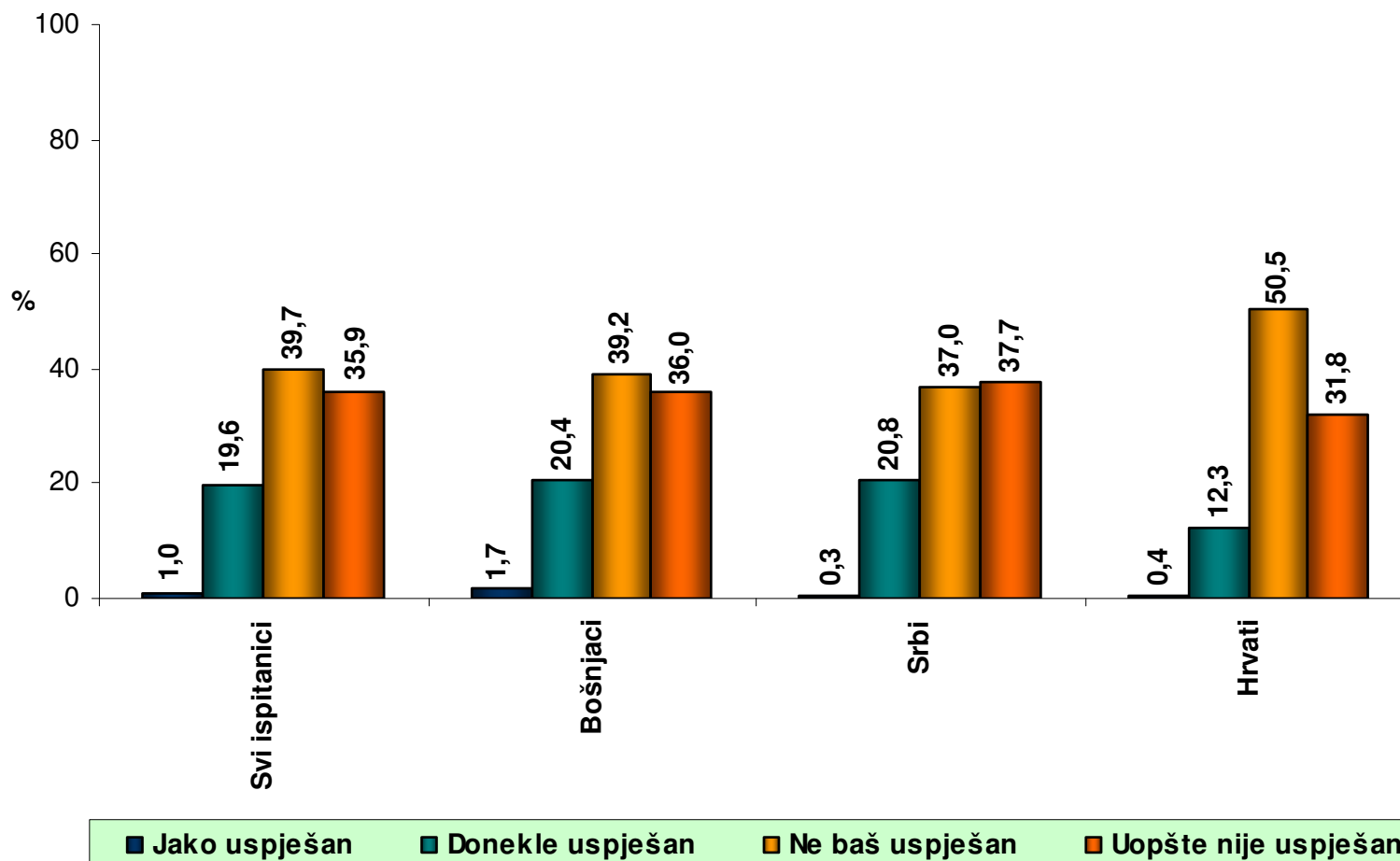
Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Q9. Kako ocjenjujete rad sudova u BiH kada su u pitanju tužbe zbog korupcije? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

37

Svi ispitanici
(N=1 050)

Odgovor "Ne zna/
Ne želi odgovoriti"
(N=68, 6,5%) nije
prikazan na grafiku.

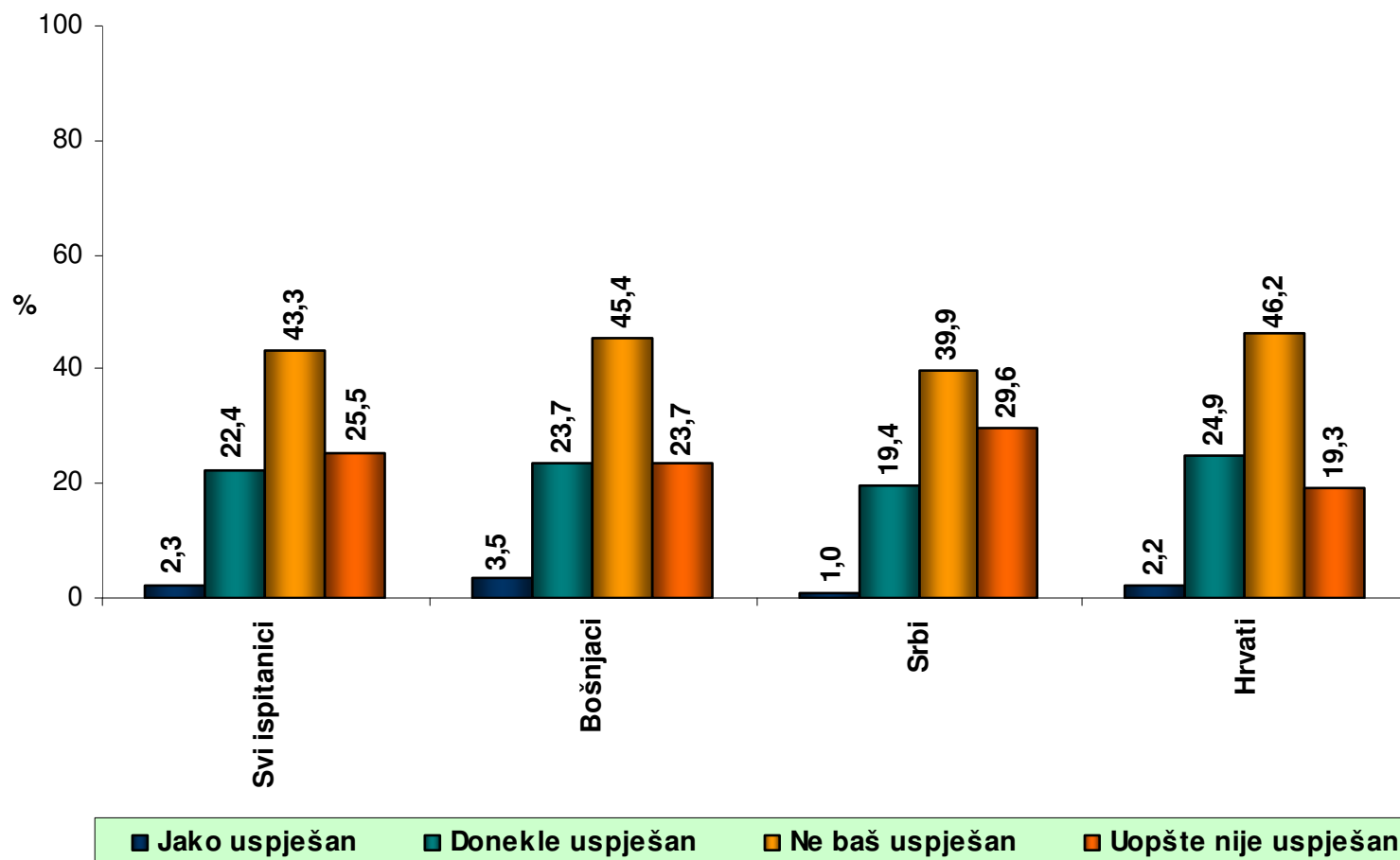
Ispitanici iz FBiH, mladi
ispitanici (do 35 godina)
i zaposleni ispitanici
češće od ostalih
povoljnije ocjenjuju
efikasnost
Antikorupcijskog tima
OHR-a u borbi protiv
korupcije.

Prism Research
za TI

Decembar 2009.

Q10. U kojoj mjeri smatrate da je Antikorupcijski tim OHR-a efikasan u borbi protiv korupcije? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

38

Svi ispitanici
(N=1 050)

Ispitanici iz FBiH,
ispitanici iz gradova i
visokoobrazovani
ispitanici češće od
ostalih smatraju da
privatni sektor
doprinosi smanjenju
korupcije u društvu.

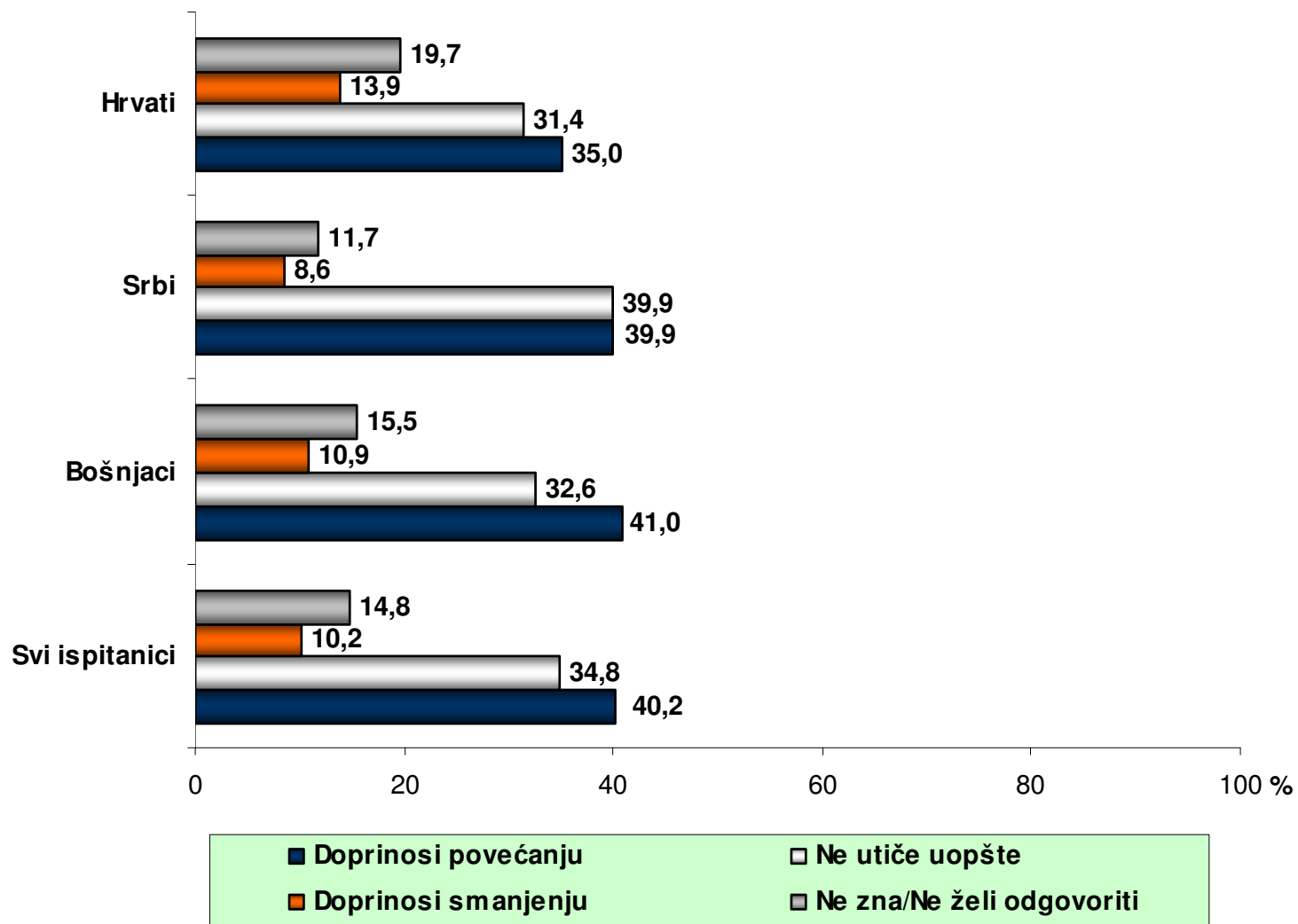
Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Q11. Smatrate li da privatni sektor doprinosi povećanju ili smanjenju korupcije u društvu, ili uopće ne utiče na prisustvo korupcije u društvu? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

39

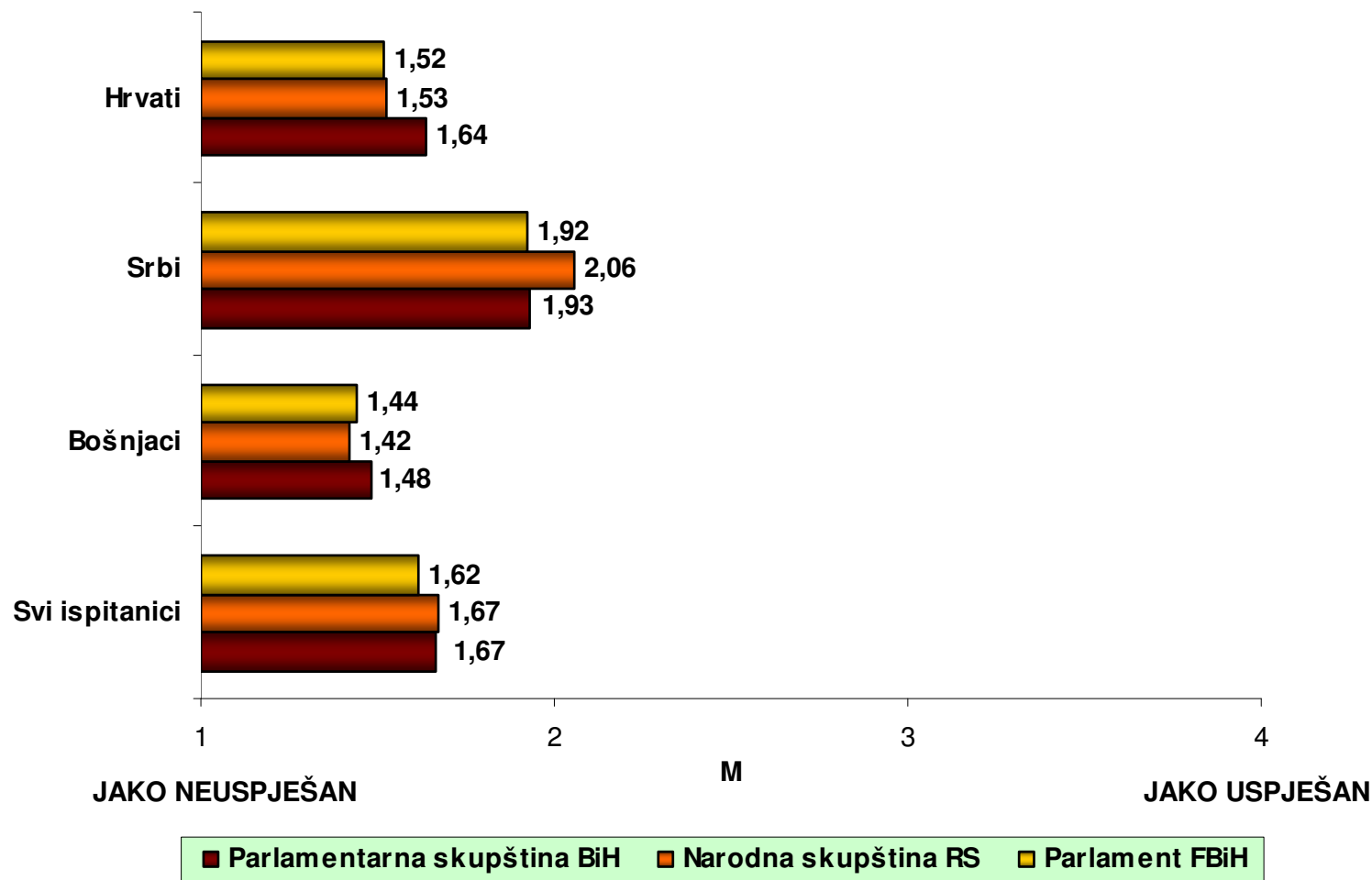

Q12. Kako ocjenjujete rad zakonodavne vlasti (Parlamentarne skupštine BiH, Narodne skupštine RS, Parlamenta FBiH) u donošenju antikorupcijskih zakona? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

40

Svi ispitanici
(N=1 050)

Na grafiku su predstavljene prosječne ocjene kojim su ispitanici ocjenjivali rad zakonodavne vlasti. Ocjene se kreću od 1 do 4, pri čemu ocjena pri 1 znači "Jako neuspješan", a ocjena 4 "Jako uspješan". Dakle što je prosječna ocjena veća to rad pojedine institucije pozitivnije ocijenjen.

Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Svi ispitanici
(N=1 050)

Na grafiku su predstavljene prosječne ocjene kojim su ispitanici ocjenjivali rad izvršne vlasti. Ocjene se kreću od 1 do 4, pri čemu ocjena pri 1 znači "Jako neuspješan", a ocjena 4 "Jako uspješan". Dakle što je prosječna ocjena veća to rad pojedine institucije pozitivnije ocijenjen.

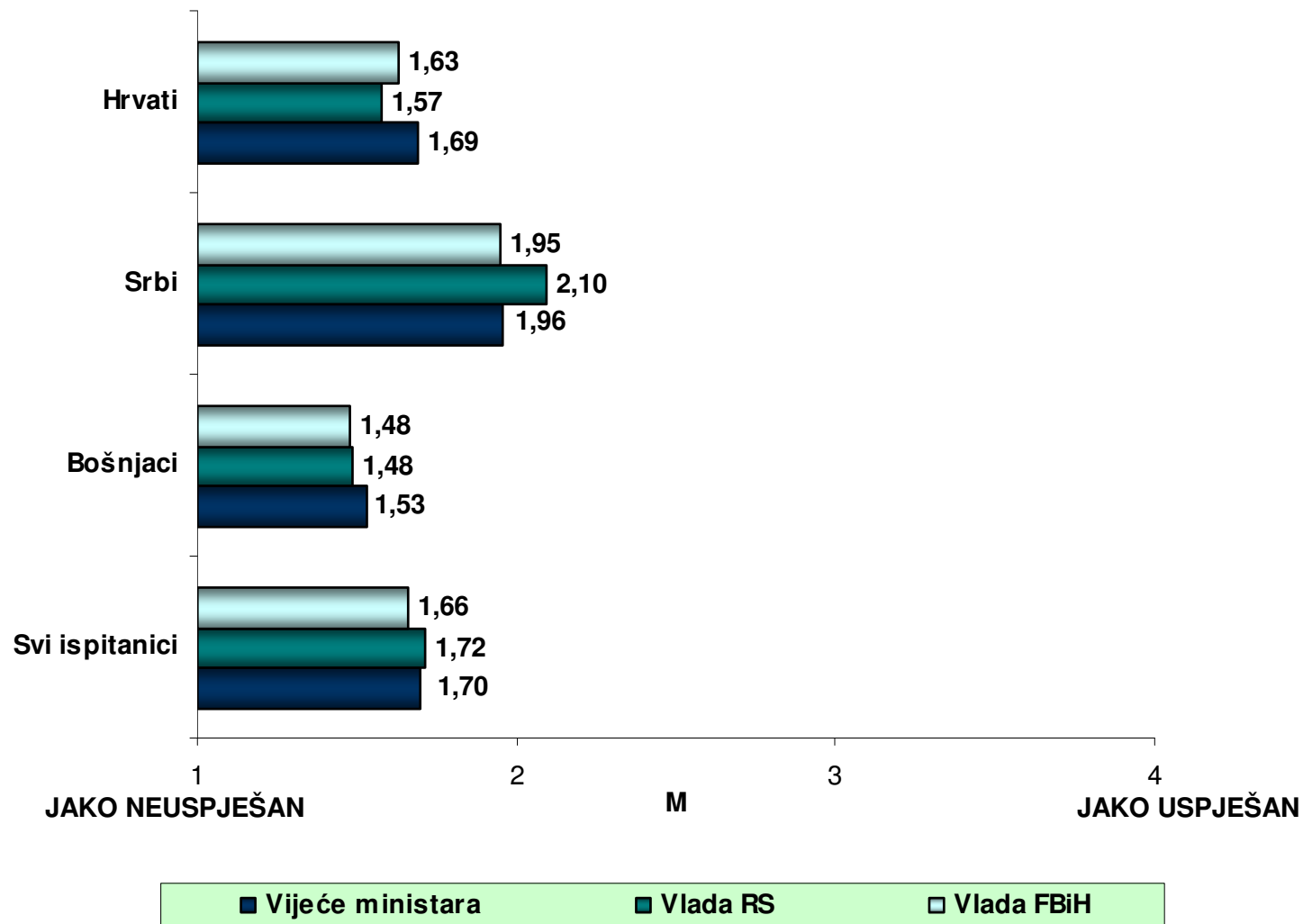
Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Q13. Kako ocjenjujete rad izvršne vlasti (Vijeće ministara, Vlada RS, Vlada FBiH) u borbi korupcije? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

41

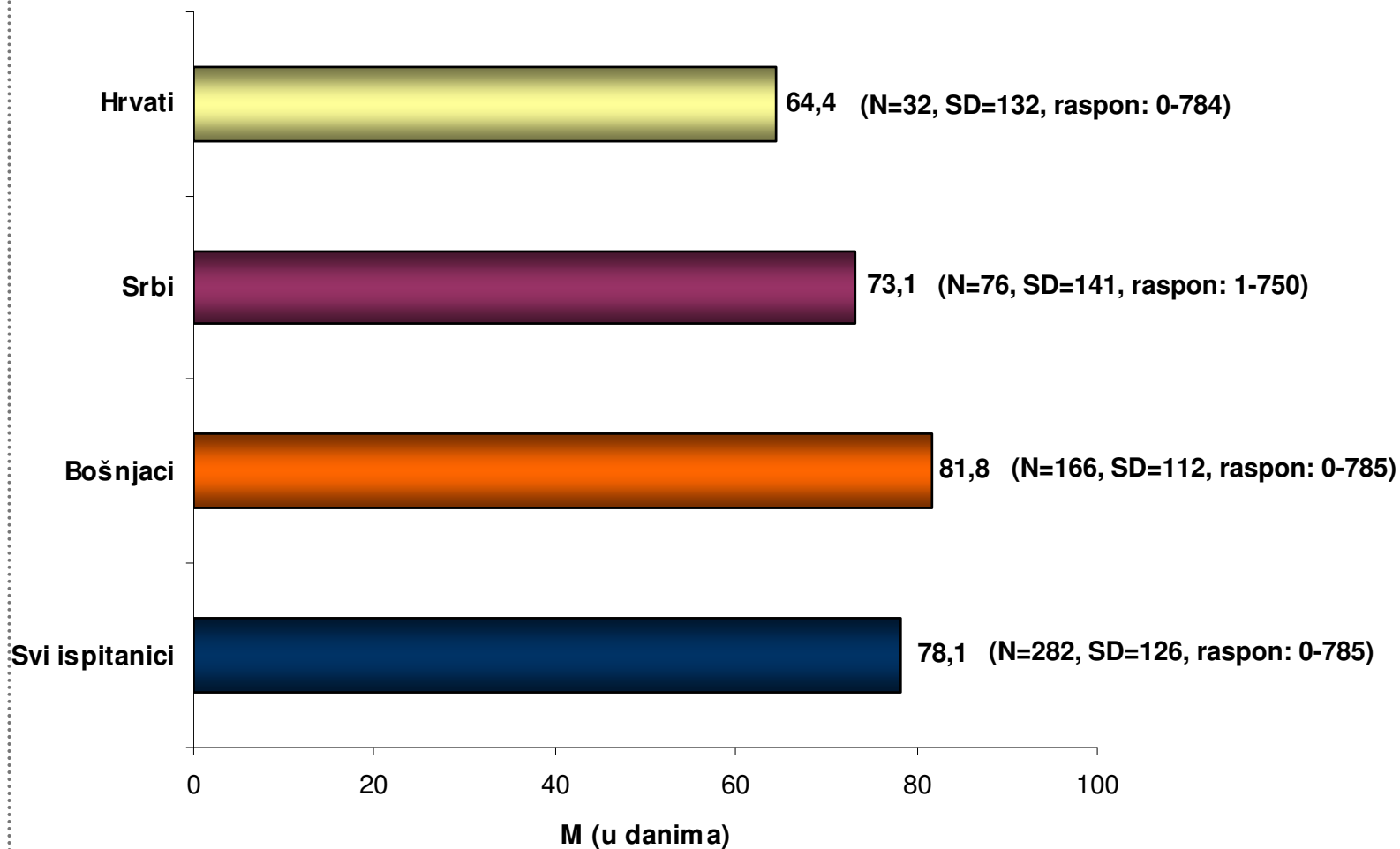

N=282
Samo ispitanici koji
koji su podnosili
određene zahtjeve
lokalnim organima
uprave i koji nisu
rekli da ne znaju/ne
žele reći koliko je
ovim organima
otprilike trebalo
vremena da riješe
njihov zahtjev.

Q14. Ukoliko ste podnosili određene zahtjeve lokalnim organima uprave, koliko im je otprilike vremena trebalo da riješe Vaš zahtjev, u danima? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

42

Svi ispitanici
(N=1 050)

Ispitanici iz DB i RS, muškarci, ispitanici sa sela i stariji ispitanici (više od 35 godina) češće od ostalih smatraju da postupci pred lokalnim, opštinskim organima uprave općenito traju predugo.

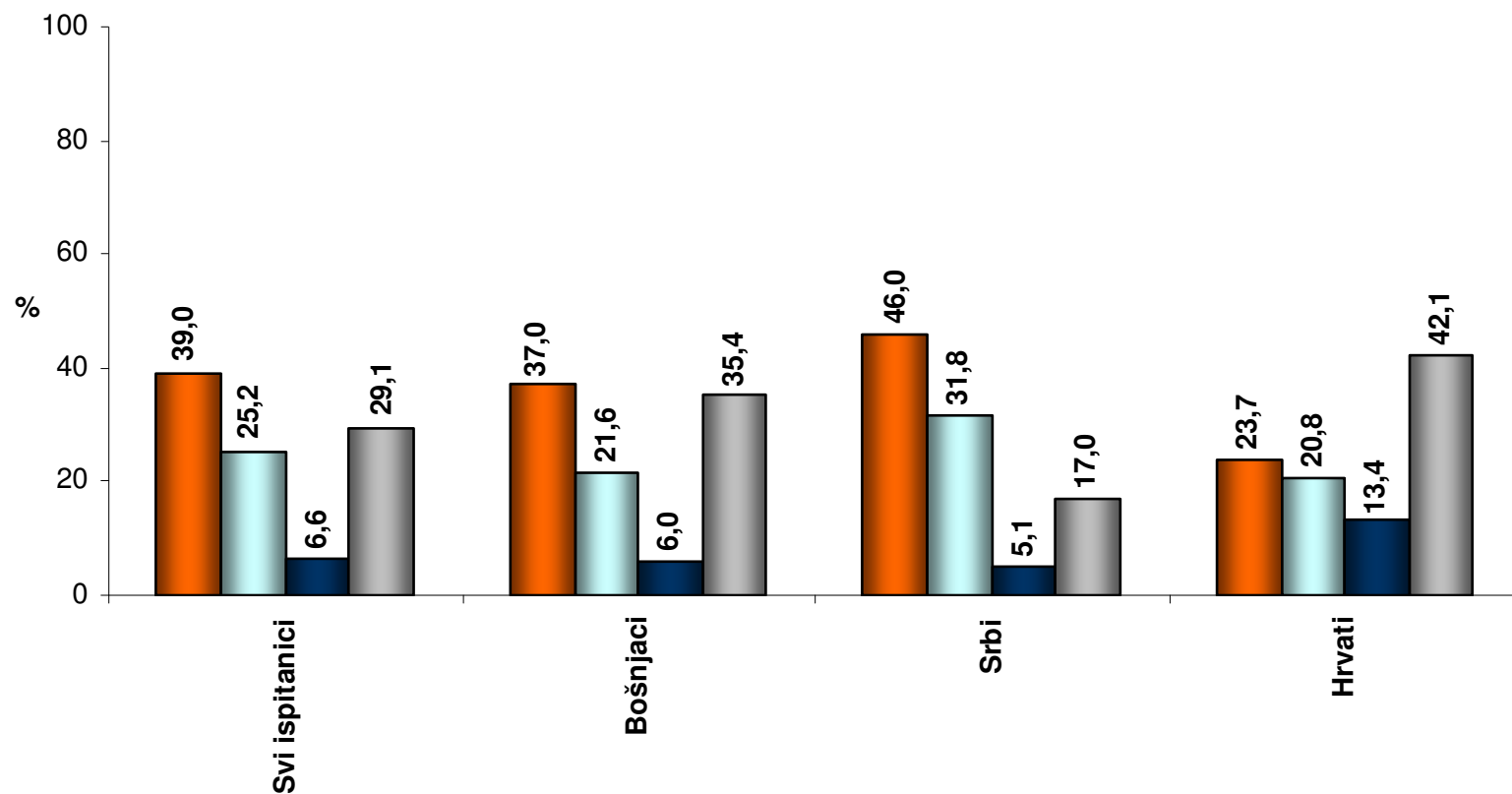
Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Q15. Po Vašem mišljenju postupci pred lokalnim, opštinskim organima uprave općenito traju... (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

43

- Predugo - izlaze iz rokova utvrđenih zakonom
- Srazmjerno - u skladu sa zakonskim rokovima
- Kratko - zahtjev se rješava prije isteka zakonskog roka
- Ne zna/Ne zeli odgovoriti

Svi ispitanici
(N=1 050)

Odgovori "Ne zna/Ne želi odgovoriti" i "Ne", kao i odgovori čija je zastupljenost manja od 1% nisu prikazani na grafiku.

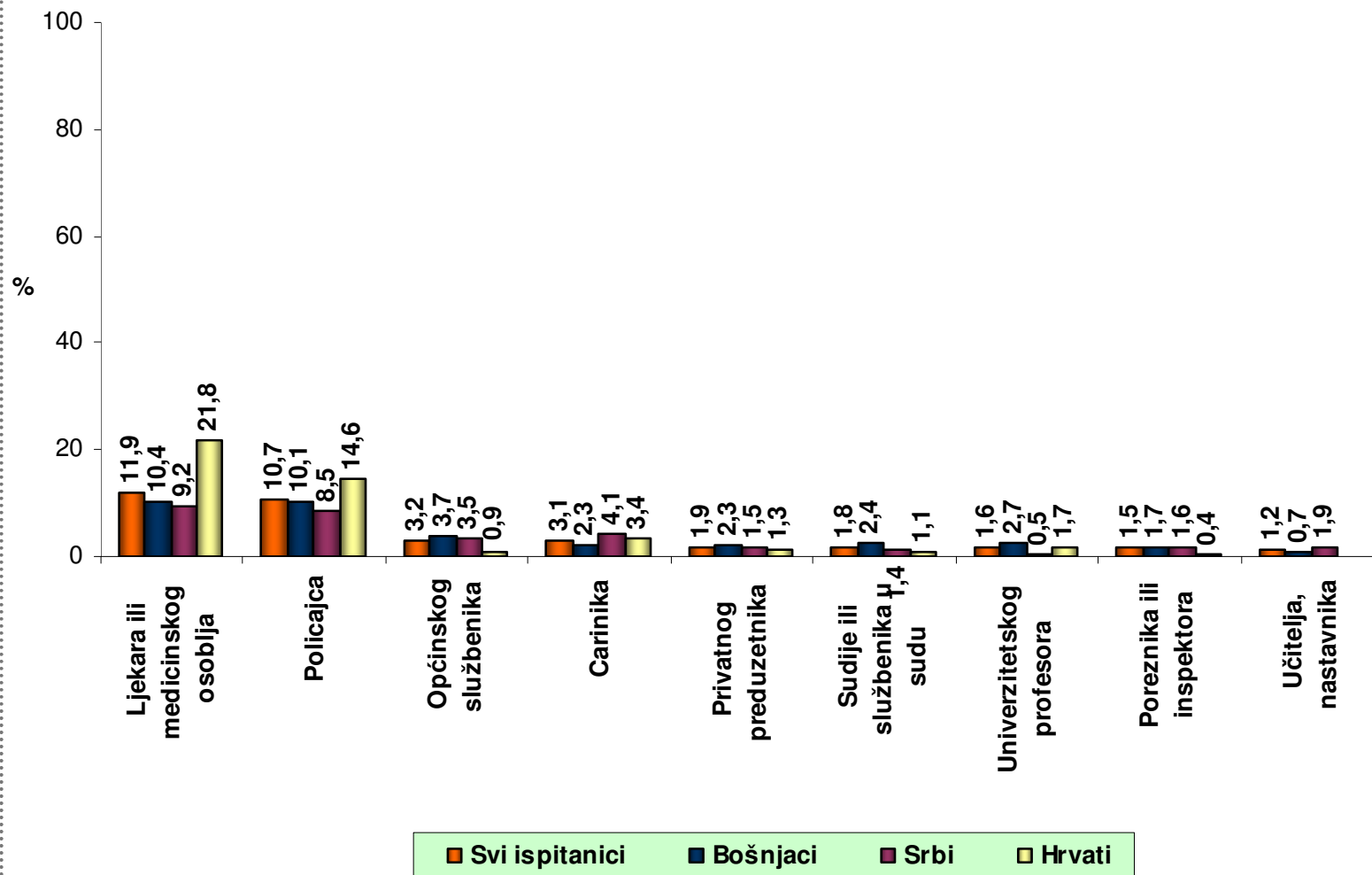
Ispitanici iz FBiH, muškarci, ispitanici iz grada, zaposleni i visokoobrazovani ispitanici češće od ostalih su bili u situaciji da policajci od njih traže mito.

Dok je jedina statistički značajna razlika između ispitanika kojima su mito tražili ljekari/medicinsko osoblje i općinski službenici u njihovoj nacionalnosti – Hrvati češće navode da su ovo doživjeli od ljekara/medicinskog osoblja, a rjeđe od općinskog službenika nego ispitanici bošnjačke i srpske nacionalnosti.

Ako ste u posljednjih godinu dana bili u situaciji da se od vas traži mito (novac, poklon ili usluga) za rješavanje nekog vašeg problema, da li je to bilo od strane...?

(Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

44

Svi ispitanici

N_{1.val}=1 000

N_{2.val}=1 500

N_{3.val}=1 500

N_{4.val}=1 050

Odgovori "Ne zna/
Ne želi odgovoriti",
"Ne" i odgovori
koji su u svim
valovima bili
zastupljeni sa
manje od 1% nisu
prikazani na
grafiku.

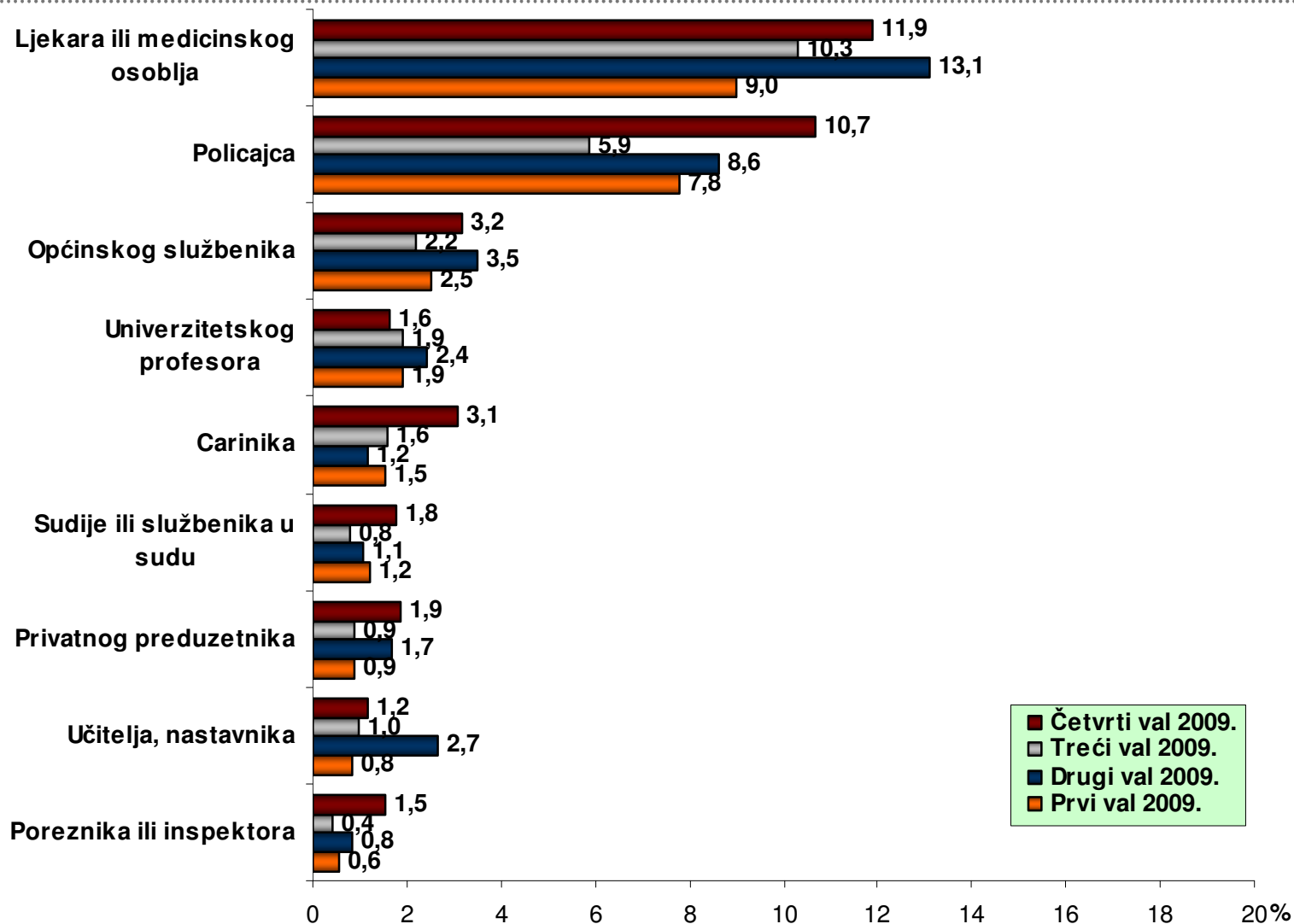
Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Ako ste u posljednjih godinu dana bili u situaciji da se od vas traži mito za rješavanje nekog vašeg problema, da li je to bilo od strane...? (Poređenje odgovora svih ispitanika iz prvog, drugog, trećeg i četvrtog vala)

45

■ Četvrti val 2009.
■ Treći val 2009.
■ Drugi val 2009.
■ Prvi val 2009.

Bošnjaci

N_{1.val}=538

N_{2.val}=745

N_{3.val}=670

N_{4.val}=497

Odgovori "Nezna/Ne želi odgovoriti", "Ne" i odgovori koji su u svim valovima bili zastupljeni sa manje od 1% nisu prikazani na grafiku.

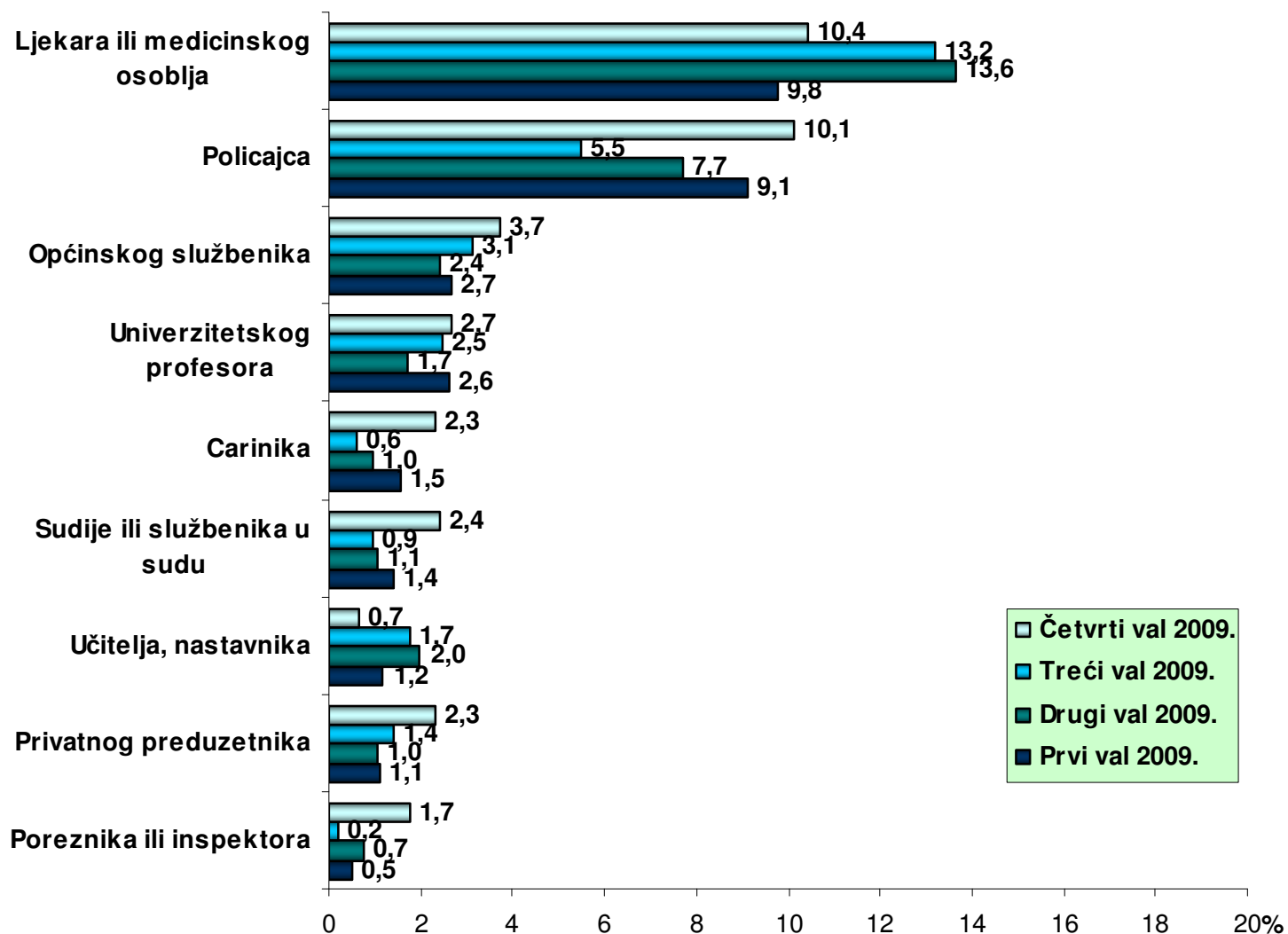
Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Ako ste u posljednjih godinu dana bili u situaciji da se od vas traži mito za rješavanje nekog vašeg problema, da li je to bilo od strane...?
(Poređenje odgovora prvog, drugog, trećeg i četvrtog vala ispitanika bošnjačke nacionalnosti)

46

Srbi
N_{1.val}=295
N_{2.val}=520
N_{3.val}=508
N_{4.val}=376

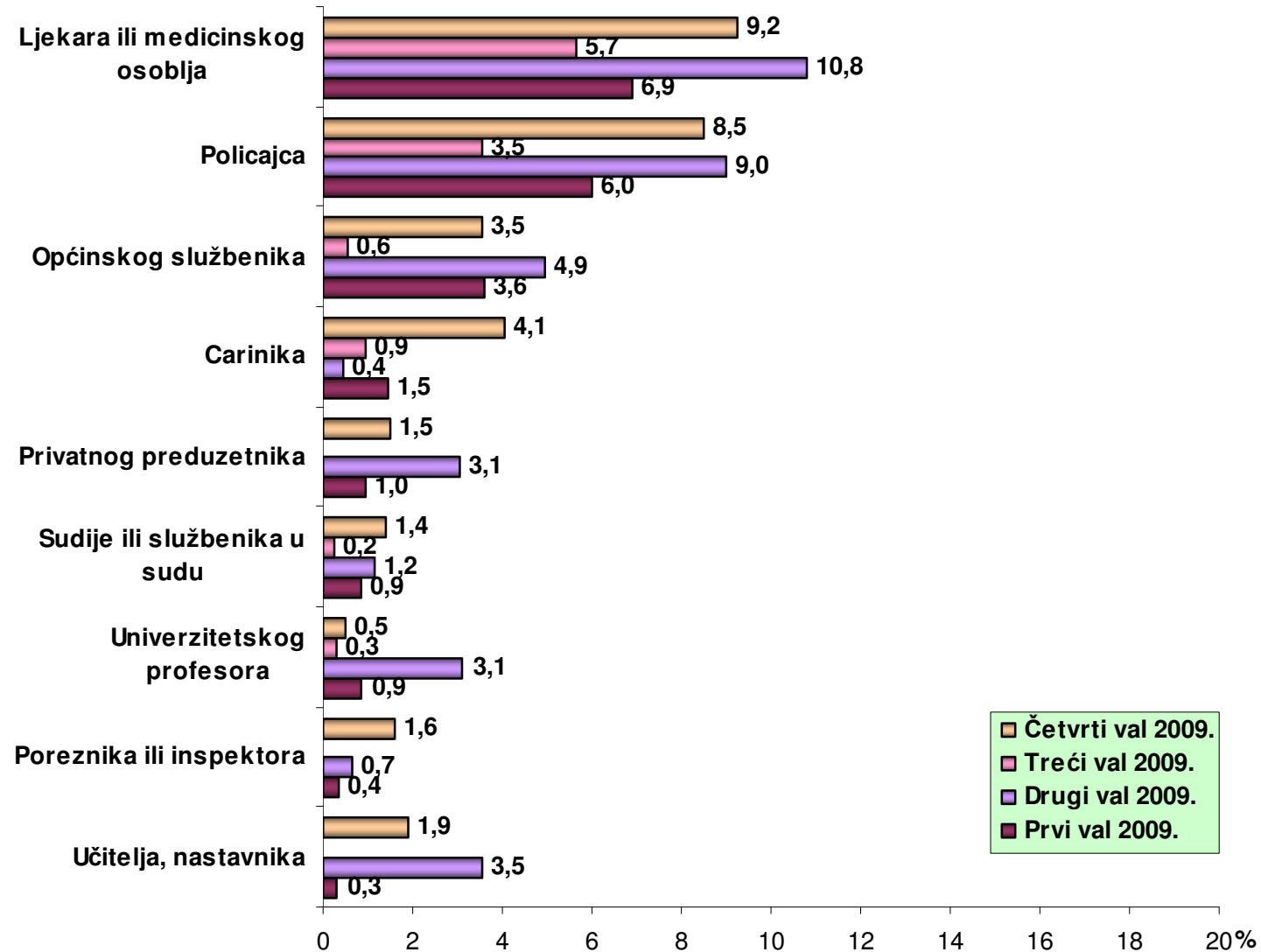
Odgovori "Ne zna/
Ne želi odgovoriti",
"Ne" i odgovori koji
su u svim valovima
bili zastupljeni sa
manje od 1% nisu
prikazani na grafiku.

Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Ako ste u posljednjih godinu dana bili u situaciji da se od vas traži mito za rješavanje nekog vašeg problema, da li je to bilo od strane...? (Poređenje odgovora prvog, drugog, trećeg i četvrtog vala ispitanika srpske nacionalnosti)

Hrvati

N_{1.val}=127

N_{2.val}=192

N_{3.val}=276

N_{4.val}=135

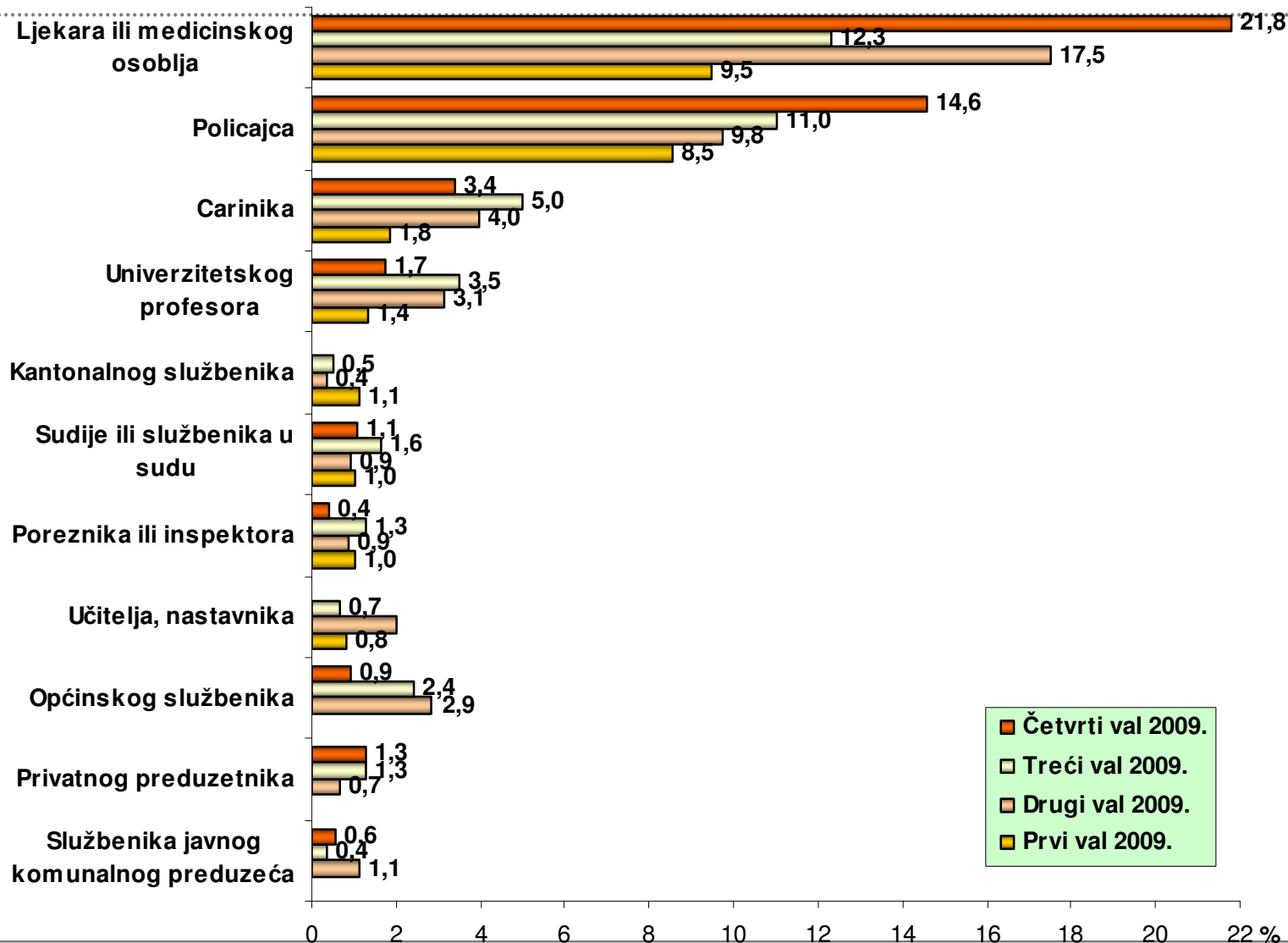
Odgovori "Ne zna/
Ne želi odgovoriti",
"Ne" i odgovori
koji su u svim
valovima bili
zastupljeni sa
manje od 1% nisu
prikazani na
grafiku.

Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Ako ste u posljednjih godinu dana bili u situaciji da se od vas traži mito za rješavanje nekog vašeg problema, da li je to bilo od strane...? (Poređenje odgovora prvog, drugog, trećeg i četvrtog vala ispitanika hrvatske nacionalnosti)

Samo ispitanici koji su naveli da su dali mito (novac, poklone ili usluge) navedenim osobama.

Mali broj ispitanika je naveo koliki je iznos mita datog u različite svrhe, te su na grafiku prikazani samo prosječni rezultati na stavkama na kojima je N veći od 10.

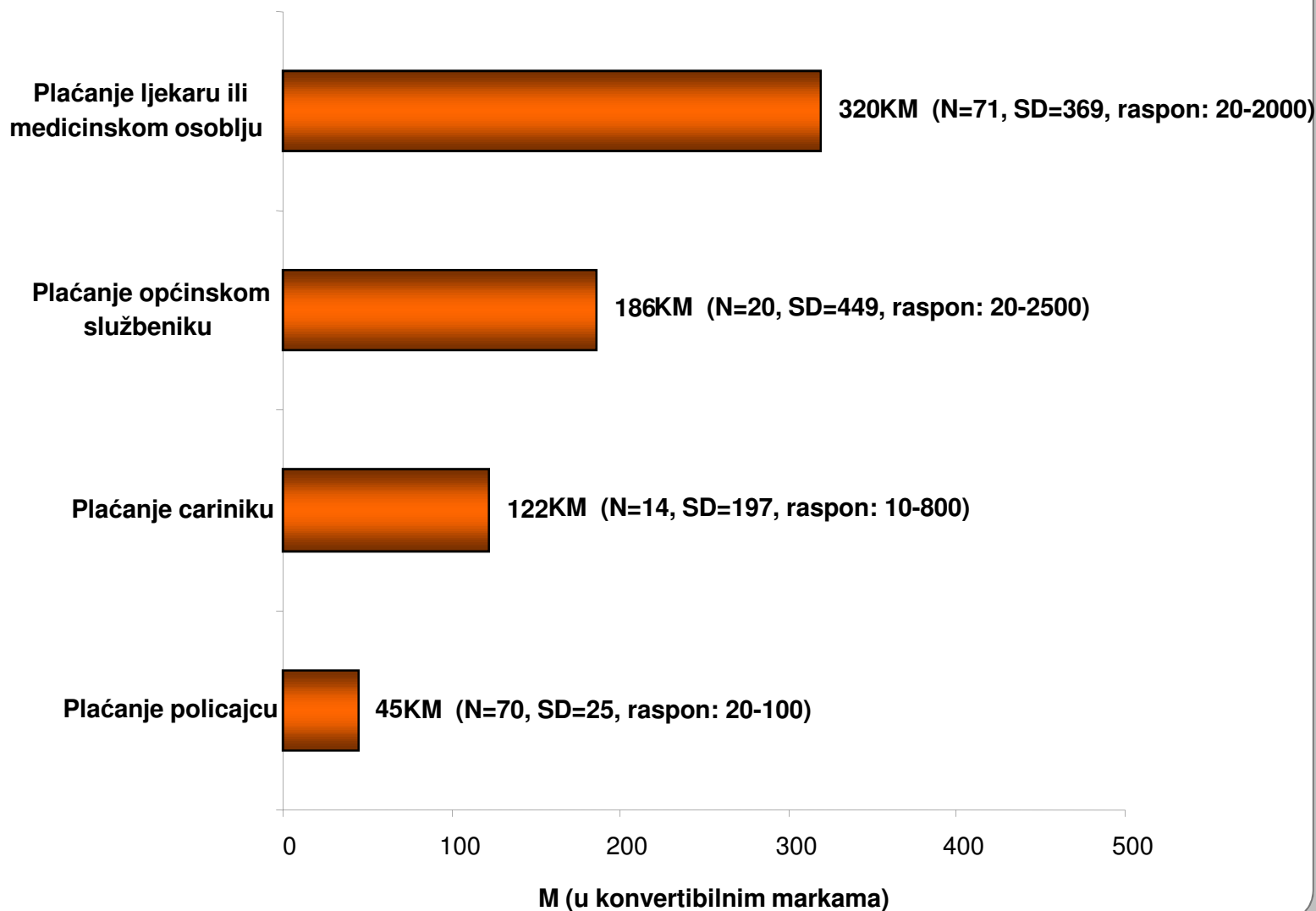
Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Q15B. Prosječan iznos mita u KM (novca, poklona ili usluge) datog za... (Svi ispitanici)

49

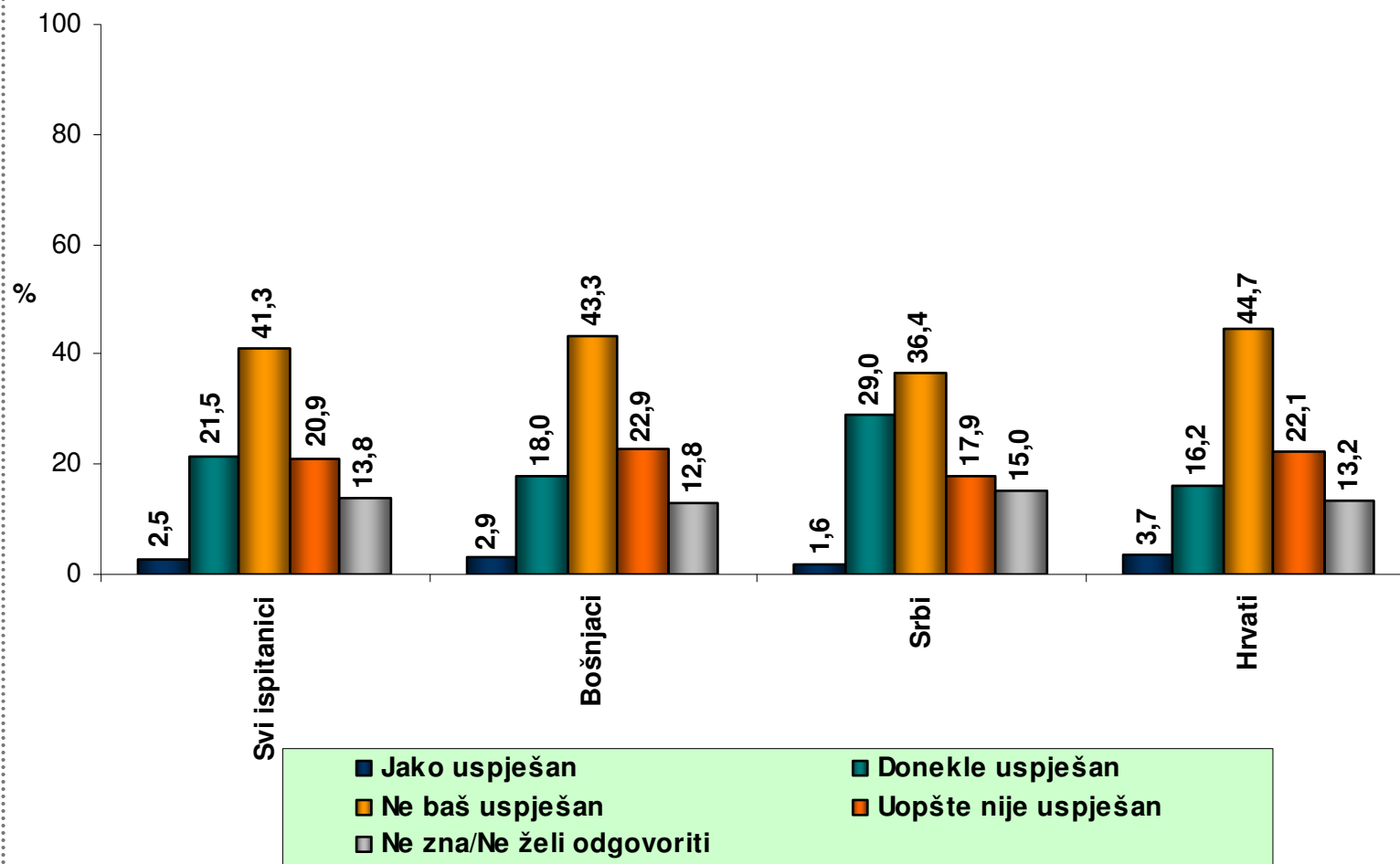

Svi ispitanici
(N=1 050)

Ispitanici iz RS, ispitanici iz grada, visokoobrazovani i ispitanici srpske nacionalnosti povoljnije od ostalih ocjenjuju rad službi za reviziju javnog sektora u BiH.

Q17. Kako ocjenjujete rad službi za reviziju javnog sektora u BiH? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

50

Prism Research

za TI

Decembar 2009.

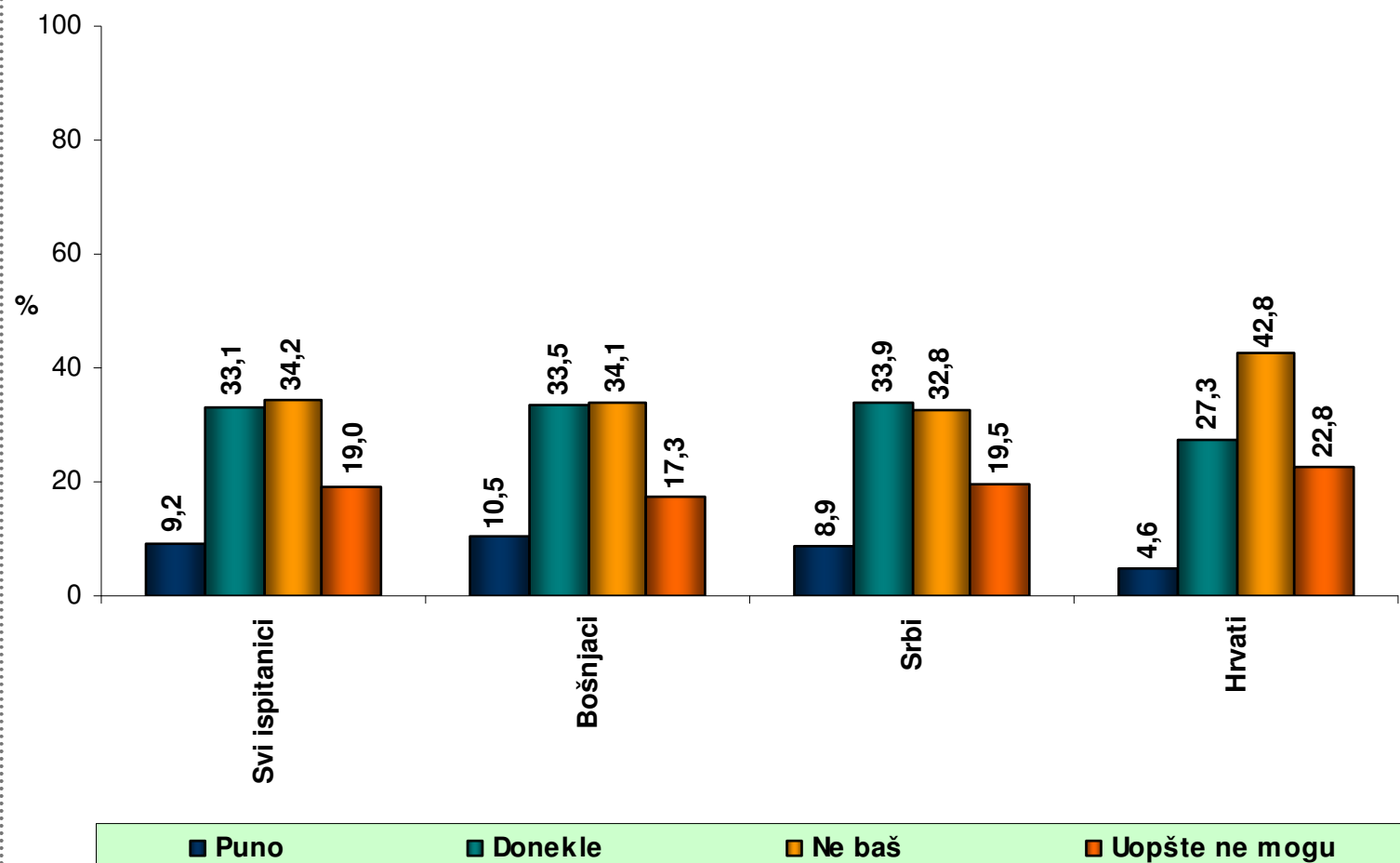
Svi ispitanici
(N=1 050)

Odgovor "Ne zna/
Ne želi odgovoriti"
(N=48, 4,5%) nije
prikazan na grafiku.

Ispitanici sa sela i
zaposleni ispitanici češće
od ostalih smatraju da
nevladine organizacije
mogu više pridonijeti
borbi protiv korupcije.

Q18. Koliko nevladine organizacije mogu pridonijeti borbi protiv korupcije? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

51

Svi ispitanici
(N=1 050)

Odgovori "Ne zna/
Ne želi odgovoriti"
(N=38, 3,6%)
nisu prikazani na
grafiku.

Ispitanici iz RS, ispitanici
sa sela, manjeobrazovani
i Srbi češće od ostalih
smatraju da je
neprovođenje zakona
najveći problem u borbi
sa korupcijom u bh.
društvu.

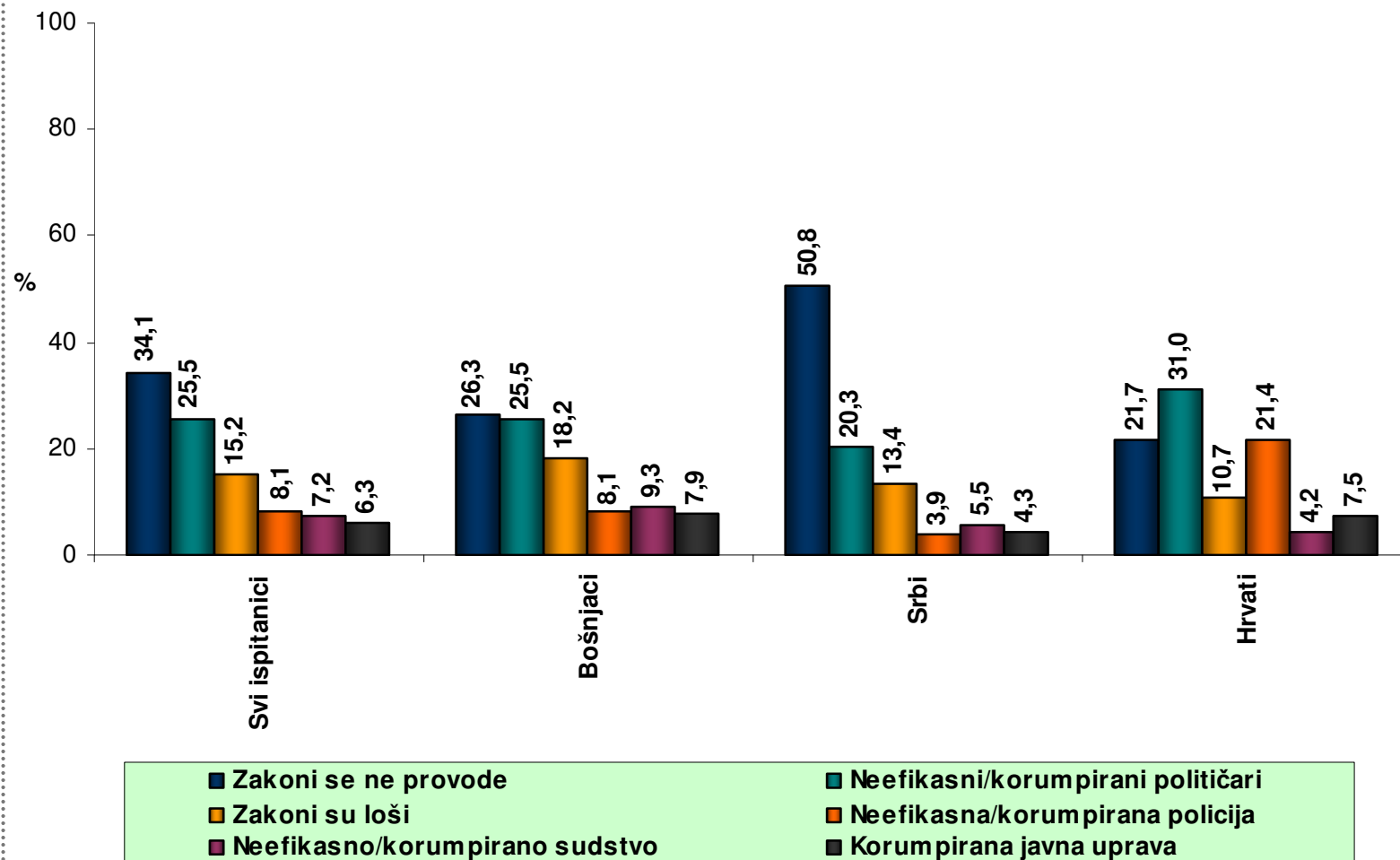
Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Q19. Gdje vidite najveći problem u borbi sa korupcijom u našem društvu? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

52

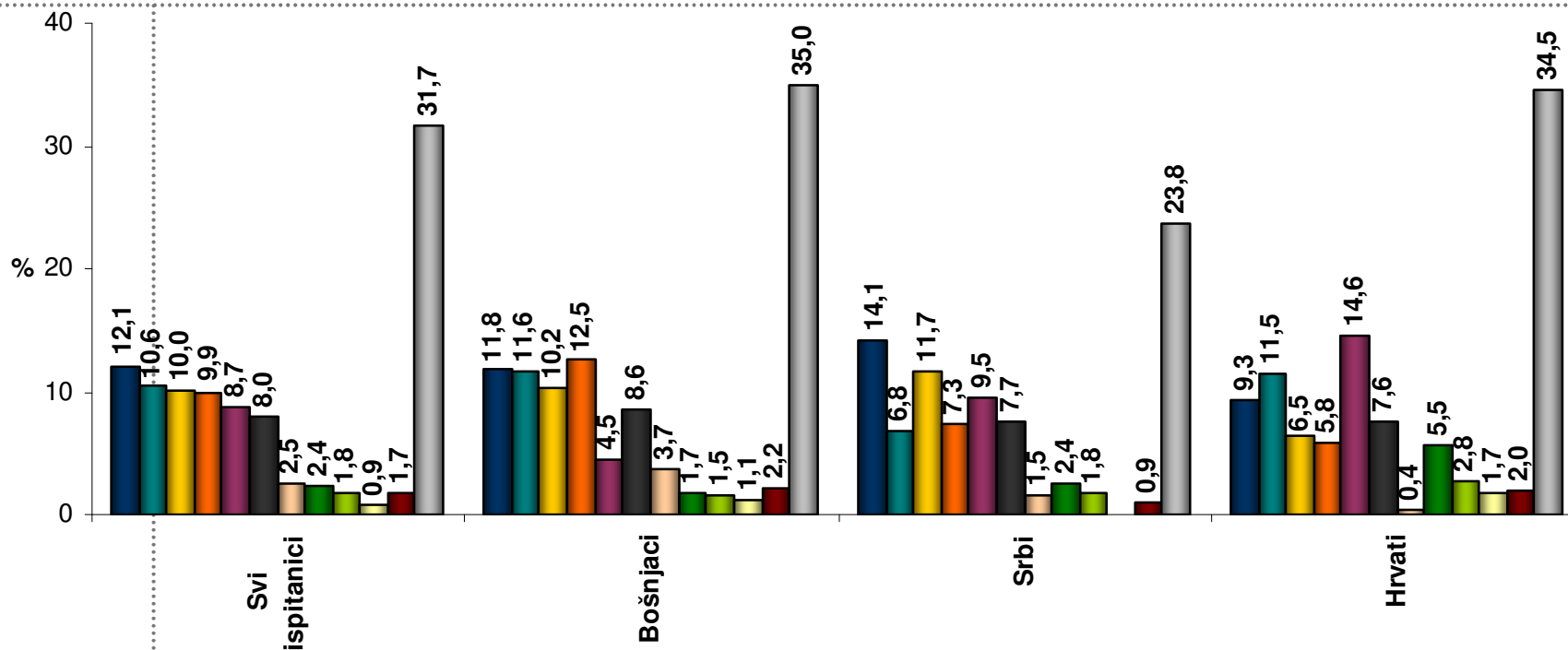

Q20. Po vašem mišljenju koje vrste informacija bi trebale najprije biti dostupne široj javnosti BiH? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

53

Svi ispitanici
(N=496)

- Informacije o korupciji i kriminalu
- Informacije o trošenju budžetskih sredstava
- Informacije o ekonomskoj situaciji
- Informacije o radu pravosuđa
- Informacija o procesuiranju slučajeva korupcije i kriminala
- Informacije iz svih oblasti bi trebale biti javne
- Informacije o mogućnostima zapošljavanja
- Informacije o radu Vlada/političara/javne uprave
- Informacije o platama (imovinskom stanju) političara
- Informacije o ljudskim (građanskim) pravima
- Informacije o viznom režimu
- Drugo

Svi ispitanici
(N=1 050)

Ispitanici iz DB i RS, muškarci, visokoobrazovani ispitanici, te Srbi i Bošnjaci češće od ostalih misle da poduzetnici podmiću djelatnike javne uprave.

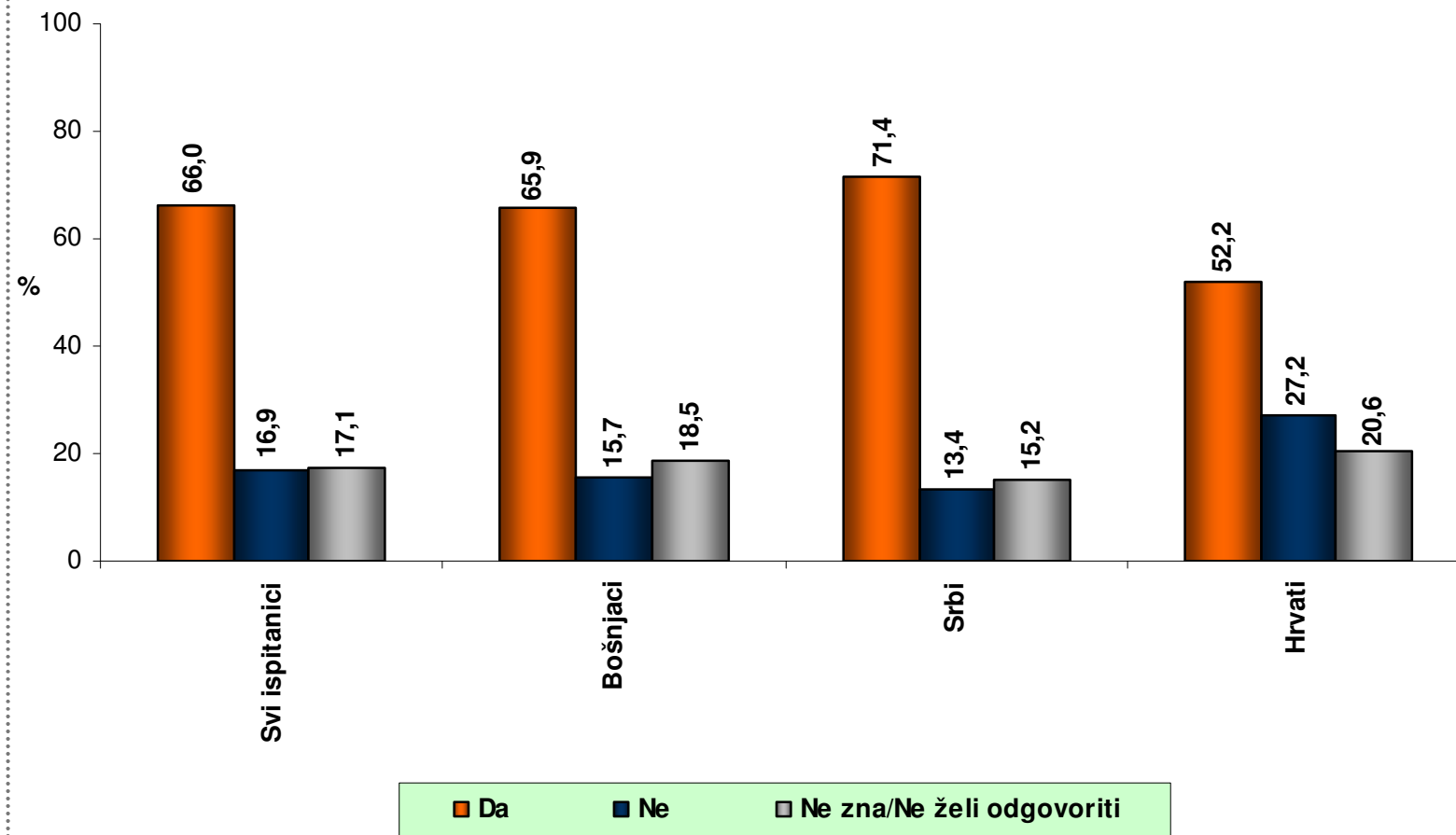
Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Q21. Šta mislite da li poduzetnici podmiću djelatnike javne uprave? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

54

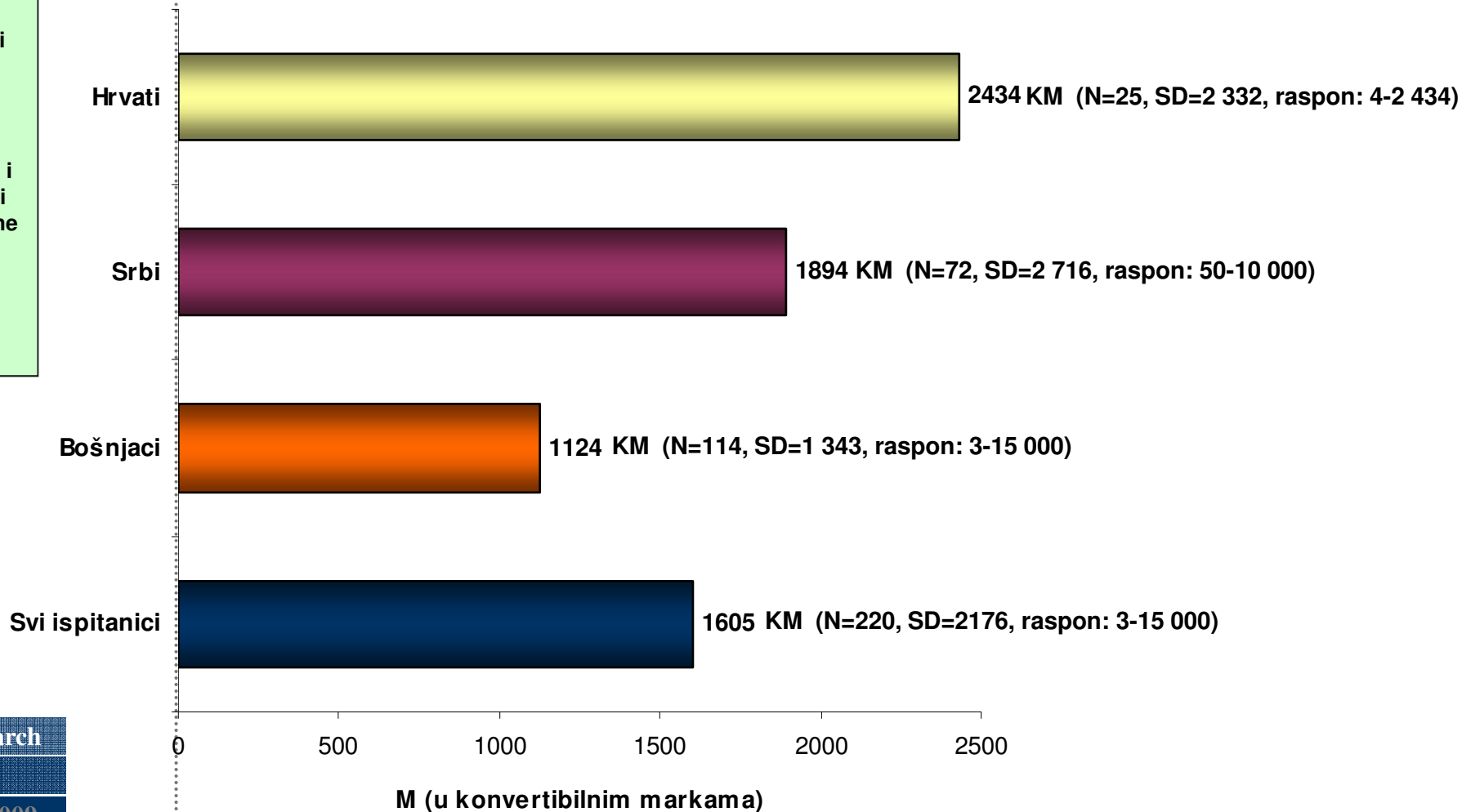

**Q21a. Po vašem mišljenju, koliko iznosi prosječno takvo plaćanje
(jedan poduzetnik – jedan put – jednom organu uprave)?
(Četvrti val - Ispitanici koji smatraju da poduzetnici podmićuju djelatnike javne uprave)**

55

N=220
Samo
ispitanici koji
smatraju da
poduzetnici
podmićuju
djelatnike
javne uprave i
koji nisu rekli
da ne znaju/ne
žele reći
koliko iznosi
prosječno
takvo
plaćanje.

Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Svi ispitanici
(N=1 050)

Ispitanici iz DB,
zaposleni ispitanici,
visokoobrazovani
ispitanici, te Srbi i
Bošnjaci češće od
ostalih misle da rad
investiciono-
razvojnih banaka u
BiH nije
transparentan.

Prism Research

za TI

Decembar 2009.

Q22. Po vašem mišljenju koliko je transparentan rad investiciono-razvojnih banaka u BiH (banaka usmjerenih na investiranje i ekonomski razvoj)? (Četvrti val - Svi ispitanici i nacionalnost)

56

